

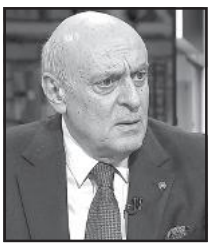
საქტა — 666

2

მოწიწიური
დღით-
აღრისხვით
პრობის
666-ე დღე
შესრულდა...

**მოწიწიური
ისევ
ჰიბლერის
და
აღფრედის
იგედზეა!**

**ვალერი
ასათიანი**

იხ. 8-9 გვ.

**„გდიდართა
და ღარიბთა
გაბაასება“**

ყველაფერი ახალი კარგად დავიწყებული ძველია!

**რატომ,
რატომ,
რატომ**

აღუფოთდა ბაქო?!

საქართველოზე დაბალი
მინიმალური ხელფასი
მხოლოდ სომხეთსა
და ოთხ აფრიკულ
4 ქვეყანაშია!

ტაო-კლარჯეთი ქართული ისტორიული
მეხსიარების მნიშვნელოვანი
ნაწილია, მაგრამ აღარ არის
მიმდინარე სახელმწიფოებრივი
პროცესის ნაწილი. აუხაზეთთან
მიმართებით იგივე არ უნდა მოხდეს...

**სახელმწიფოებრივი
გამტლიანება**

რეპაზ მიუვალაძე:
**ძნელი, მაგრამ
სადადართო
გზები**

7

**განათლება
—
გზა
წარმატებისა**

როინ მამრაველი

10

**ას
ნიგნი
ყველა
ქართულ
ოჯახში უნდა
ინახებოდეს**

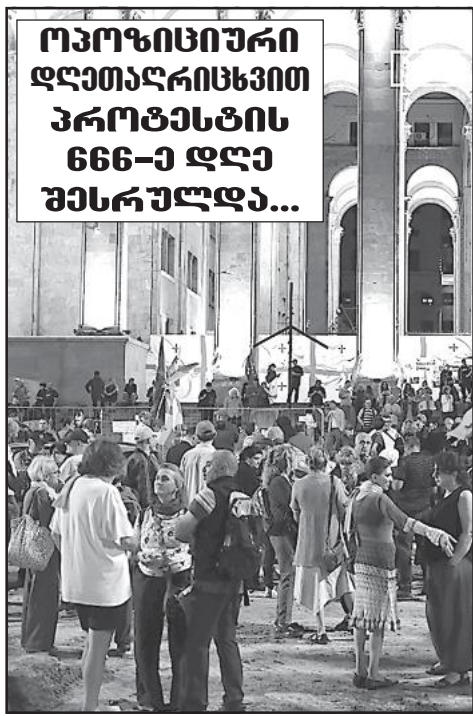

14

**ვინც ნავიდა,
გაუმარჯოს!**

**ელექტრონული
პარსია იხილეთ
SAKRESP.GE**

მომავალი ნომრიდან
(1 ოქტომბრიდან) გაზეთის
ფასი იქნება 2 ლარი.

**ოპოზიციური
დღათაღრისხვით
პროტესტის
666-ე დღე
შესრულდა...**

წერილი ერთი კარგი აბიტი მინდა ღა-
ვიწყო. ამ ღვაგინში აბერიკის პრეზიდენტის
ლონალ ტრამპის სახელობის ობიექტებს კი-
ღევ ერთი — „ტრამპის ტელევიზია“ (Trump
TV) შეემატა.
მოგახსენებთ, მანამდე ტრამპმა სამი აბი-
რიკული მედიასაშუალების ქურნალისტებს
(CNN, MS Now da Politico) „ქალები აბების
გავრცელების“ გამო თეთრ სახლში შესვლა
აუკრძალა. მეორე ღვსევი სამივე მედიასაშუ-

ალეაბ ღონალ ტრამპის ალმინისტრაციას სა-
საბარტლოში უჩივლა ღა განაცხადა, რომ პრე-
ზიდენტის ქმედებები კონსტიტუციის პირველი
შესწორებით გათვალისწინებული გათი უფლე-
ბების ღარღვევას წარმოადგენს. კოლეგების
მიმართ სოლიდარობის ნიშნად წამყვანმა სხვა
ტელეარხებმა (FOX News Media, ABC News,
CBS News, CNN და NBC News) განაცხადეს,
რომ წყვეტენ პრეზიდენტის მონაწილეობით გა-
ბართული ღონისძიებების გაშუქებას.

ოპოზიციის ისევ პიტლერის და ალფრედის იმედზეა!

დემოკრატიის ფლაგმან ქვე-
ყანაში თითქმის სპანდალური
აგავია: აბა, წარმოდგინეთ
ქვეყნის მთავარი ტელეარხები
ოფიციალური ღონისძიებების
გაშუქების გარეშე! ტრამპმა რა
ქნა? „განა დარდობს, თვალვს
ცრამლით იოსებს“? არა, „და-
იკიდა“ და იმავე ღვსევი სპასუ-
ხოდ თეთრმა სახლმა... „ტრამ-
პის ტელევიზია“ აბოქმედა,
როგორც ტრამპის ადმინისტრაციის
ლონისძიებებს 24-საა-
თიან რეჟიმში გადასცემს. „მი-
ღღეთ განახლებები რეალურ
ღროში და პირდაპირი ტრან-
სლაციები უშუალოდ თქვენს
ტელეფონზე გადმოგი ხაუარის
გარეშე. გხოლოდ ყველაზე
მნიშვნელოვანი სიასლავები
პირდაპირ ტრამპის ადმინისტრაციის
საგანსაგან“, — აღნიშნულია
თეთრი სახლის განცხადებაში.

როგორია? ამერიკის ექსცენტრიკული
პრეზიდენტი როგორც უნდა ისე ჭრის და კე-
რავს და ჯერჯერობით ყველაფერი გამოს-
დის. ვენესუელა და გრენლანდია ჯიშეში ჩა-
იდა, მექსიკის ყურეს სახელი გადაარქვა და
ამერიკის ყურე უწოდა, ჩვენს სამეზობლოში
„ტრამპის გზა“ გაჰყავს... და არც ჩვენ გვტო-
ვებს გულნაკულად:
წლები წინ ბათუმში დაგეგმილი, რო-
გორც ამზობენ, მიძინა ივანიშვილის მიერ ჩაშ-
ლილი ტრამპთაუერის მშენებლობა მალე
სრულიად შეუცვლის სახეს ჩვენს დედაქა-
ლას. ძველი იპოდრომის ტერიტორიაზე,
რომელიც აქამდე კიდევ გვეიმედებოდა რეკ-
რეაციულ ზონად (ამას არ გვპირდებოდნენ?),
თბილისისთვის უჩვეულო და უცხო პირველი
ცათამბჯენი აშენდება, მის თავზე ოქროსფ-
რად იციმცემებს ტრამპის სახელი და მშესა-

ვით გაანათებს არა მხოლოდ შემოგარენს,
არამედ მთელს ამიერკავკასიას. მაგრამ ცა-
თამბჯენს თავისივე ზომის (თუ უფრო მეტი
არა!) ჩრდილი ახლავს. ჩრდილი კი, რაც არ
უნდა სუპერსახელმწიფოს პრეზიდენტის სა-
ხელს ატარებდეს, მაინც ჩრდილია და ერ-
თნაირად დაუზნელებს მშეს ნაცვებად და ქო-
ცებად დაყოფილ საწყალ თბილისელებს.
მაინტერესებს, რა საპირწო-
ნე სიკეთეს მოუტანს ჩვენს ქვე-
ყანას ეს ყოველივე? სად არის
მსაუღოა, დისკუსია, არგუ-
მენტები და კონტრარგუმენტ-
ები? აი, რატომ იყო მცდარი
ოპოზიციური პარტიების სტრა-
ტეგია 2024 წლის არჩევნების
შემდეგ — ისი შედეგების არა-
ღიარება და პარლამენტში შე-
უსვლელობა, სადაც უნდა ხდე-
ბოდეს მსგავსი, საქვეყნო მნიშ-
ვნელობის საკითხების გან-

**1945 წლის 20 მარტს,
როსა ფაშისტური
იპერიი იწოდებოდა
და იმერეთი.
პიტლერმა 12 წლის
გიჭუნას „სახალსო
მოლაშქრის“
ალფრედს რკინის
ჯვარი დაჰკიდა
აკანკალეული
ხელით და უთხრა.
გი გჯერა, რომ
გავიგარჯვებთ და
შენი იმედი გაქვსო.**

**ხილვა, გადაწყვეტილებების
მიმდებრთა და აღმასრულე-
ბელთა კონტროლი.**

ემძიმა ჩვენს ოპოზიციას ეს ტვირთი, ღან-
ძღვა-ვინემა ამჯობინა, „ქართული ოცნების“
ჩაძირვა ნებისმიერი გზით — ძალადობრივი
გადატრიალებით, პერმანენტული ვითომ
პროტესტით, საერთაშორისო იზოლაციით.
რა თქმა უნდა, თავისი იმედი იმდენად არ
ჰქონდა, რამდენადაც უცხოელი პატრონების,
რომლებმაც მართლაც კუთხეში მიაცენეს ხე-
ლისუფლება იზოლაციაში მოქცევით, თუმ-
ცა, არაფერი გამოუვიდათ:

**ღრო შეიცვალა, ახალ გე-
ოპოლიტიკურ ვითარებაში გა-
იზარდა საქართველოს მნიშ-
ვნელობა და დასავლეთმაც,
როგორცავე სასიცოცხლო ინ-
ტერესები აქვს საქართველო-
ში, უკან დაიხია. სულ უფრო
ხშირად ვხედავთ ჩვენი ხელი-
სუფლების და მთავრობის
წარმომადგენლებს საერთა-
შორისო ღონისძიებებზე. „არა-
ვინ გაღიარებთ, ხელს არავინ
ჩამოგართმევთ“, — ძირძი-
ლებდნენ. მაგრამ ყველაზე ზნა-
ხეთ, სულ ახლახანს პარიზში
ვგანუქ მაკრონის მიწვევით
კონსოლის საერთაშორისო სა-
მიტინგო მყოფ ირაკლი კობახი-
ძეს როგორ შესციმინებდა ურ-
სულა ფონ ღერ ლაიფენი.**

ნიუ იორკში გაეროს გენერალური
ასამბლეის 81-ე სესიაზეც არავის უქცე-
ვია ზურგი ჩვენი პრეზიდენტისთვის, სადაც
მან საკმოდ ხისტი განცხადება გააკეთა:
ხანგრძლივი პარტნიორობა მხოლოდ

დიპლომატიის მიზნები და ეს შედეგი არასოდეს დადგება გენოციდის ან იძულების გზით. საქართველო მზად არის იმისთვის, რომ საერთაშორისო პარტნიორებთან კონსტრუქციულად ითანამშრომლოს... საქართველოს სახელმწიფოებრიობა არაერთხელ დამდგარა განსაცდელის წინაშე. ამ გამოწვევებმა კიდევ უფრო მტკიცედ გადაგვანყვეტინა — თავად ავირჩიეთ საკუთარი გზა და სუვერენიტეტის ფასი მუდამ გვახსოვდეს... ოქროს სიტყვებია!

გაეროს 75-ე წლისთავის აღსანიშნავად, 30 სექტემბერს არსებობს, კვლავ არაულომისკენ მოუწოდებს შედეგად მხარდაჭერას და ჰუმანდარული იდეების, ოპოზიციის შეცდომას არ დაუშვია. აი, სიტყვები მისი გოლო ვისიტოლიდან: „კამათი იმაზე პარალელურად უნდა შევსულიყავით თუ არა, არსებობს თუ არა, არსებითად უსაგნო იმით, რომ თუ შეუღალს სათავედ დაუბნდები, ყოველთვის მოიგებს. უნდა ავუყრიანოთ მაგიდა და შედეგ ყველაფერს მივალწვით“.

აკო, უყირავებენ კიდევ, რაც შეუძლიათ! ბოლო დროს ირაკლი ლარიაშვილი ეიმედებათ პოლიტიკურ მოკავშირედ, რასაც პრემიერი ირაკლი კობახიძე აზსურდს უწოდებს... ლარიაშვილმა ჩვენს გუნდს დისკომფორტი შეუქმნა, რომ კორუფციის ბრალდებით მას ციხეში წასვლა მოუწია. რაც შეეხება პოლიტიკაში მის პერსპექტივას, როცა პირდაპირ კორუფციული დანაშაულია სახეზე, ამის არავითარი რესურსი არ არსებობს.

ირაკლი კობახიძის განცხადებით „პატრიოტთა ალიანსის“ ლიდერს ირმა ინაშვილს არაერთი ვიდეო ირაკლი დარიაშვილის მომავალი, არაფერ საკუთარი პარტიის განცხადებით სწორედ პარტიის პრემიერ-მინისტრზე აკეთებს „სტაჟას“. „თუ „პატრიოტთა ალიანსის“ და დარიაშვილის პოლიტიკური ერთობა შედგება, ეს ძალიან საერთო სიასუს შემოიტანს პოლიტიკურ ველზე — ისევე ძალიან ეს პოლიტიკური შემთავება ჩვენი მხრიდან“, — განაცხადა მან ერთ-ერთ სატელევიზიო ეთერში.

ირაკლი ლარიაშვილს, რომელიც დღემდე დისტანცირებულია ოპოზიციური პარტიებისგან, აქამდე ირმა ინაშვილის პირველ მონაწილეზე, შეერთებულა „პატრიოტთა ალიანსის“, არაფერი უპასუხია. ენახოთ, რას იტყვის ამჯერად. პროგნოზის გაკეთებას აზრი არა აქვს, რადგან მისგან არც „ქართული ოცნების“ გუნდთან დაპირისპირებას და მიძინა ივანიშვილის სახელის სხსენებას არ მოველოდით, მაგრამ ეს მოხდა და მომავალშიც ვერაფერს გამოვიცხადებ.

ამასობაში საკმაოდ წყნარი შემოდგომა გვაქვს. ვერც ხელისუფლებაში არსებულმა ტურბულენტობამ და ვერც რადიკალური ოპოზიციის უდიდებულ ფაფხურმა ვერ დაძრა „ტაიფუნი“, რომელიც ერთხელ და სამოლოდ აღვიდა პირისაგან მისისა „ქართულ ოცნებას“. სწორედ ამან შექმნა ხელისუფლების „ერთ დღეში დამამხობელი“ ლევან ხაბეიშვილი ციხიდან, ციხის გარეთ დარჩენილებს მკაცრად ამუწათებს და ყველას ერთიანობისა და მოქმედებისკენ მოუწოდებს.

„სანამ 24 საათი ისაუბრებო, გარჩევით, რას აკეთებს ან რა უნდა ივანიშვილს, მანამდე ვიქნებით ამ ტლაპოში. მანამდე დავამარცხებენ და ქუჩებში დახოცავენ 17 წლის ვაჟკაცებს (რას გულისხმობს? — ა. ა.). როდის მოიკრებთ გამბედაობას? როდის?! როდის გამოხვალთ შეშინებული, დამფრთხალი პოზიციიდან?! ძმებო, მიმის ბრალია ყველაფერი — უმოდრობა, უმოქმედობა, რაც ახლა ხდება... გამოამკარავდა და ნათლად ჩანს, რომ უმრავლესობის ტელევიზიებში გამოჩენა ემსახურება უბრალოდ პოლიტიკურ ველზე ტიტივს. ზოგი საერთოდ გადამაღულია და ჩირგვებში მის. შიშია გამეფებული! უმოქმედობა, უძრაობაა იმიტომ, რომ გამბედაობა არ ჩანს არსად! მთელი გაზაფხული-ზაფხული იქნდებოდა, აი, დადგება შემოდგომა და ასე და ასე ვიზამთო. დადგა სექტემბერი და ისევ იმაღლებით, გაუბიხარო რეალურ საქმეს. მზად ხართ ისევ დროის გაყვანაზე იყოთ და როგორმე ნოემ-

ბრამდე მიხვიდეთ. მერე სიცივეებს გამოაცხადებთ და ახალ გაზაფხულს დააანონსებთ“, — წერს „მამაცი გული“ და იმასაც დასძენს, სააკაშვილი გარეთ რომ იყოს, ამ საქმეს 7-10 დღეში მოაკვარახენებდაო.

კარგი დიაგნოზი დაუსვა პარლამენტის თავმჯდომარემ **შალვა პაპუაშვილმა** 24 სექტემბერს გამოქვეყნებულ პოსტში ე. წ. საპროტესტო მოძრაობას, რომლის გაცოცხლებასაც ამაოდ ცდილობენ ლევან ხაბეიშვილი და ძმანი მისნი:

„ოპოზიციური დღეობისთვის დღეს პროტესტის 66-ე დღეა. ეს მრგვალი თარიღი კარგი შესაძლებლობაა, რომ საფუძვლიანად აღვნიშნოთ, თუ როგორ გარდაიქმნა პოლიტიკური პროტესტის აქტივისტთა ჯგუფი ფსევდოლეგიტიმაციის მოძრაობად და როგორ მივიღეთ თითქმის ტრადიციული კამპანიიდან საკუთარი რიტუალების, სიმბოლოების, კალენდრისა და შიდა მორალური წესრიგის მქონე აგრესიული თემი-ფსევდოლეგიტიმაციის ფუნდამენტალისტური სექტა, რომლის დოგმატიკაში ევროკავშირი „ალტერნატიული მინა“, 78-ე მუხლი-მინაში, რეზოლუციები-მცნებები, უცხოელი პოლიტიკოსი კი უბალესი ქურუმი... არჩევნები, რომელიც ოპოზიციის ნაწილმა რეფერენდუმად გამოაცხადა, მათთვის სასურველი შედეგით არ დასრულდა. არჩევნების შედეგების არცნობას ქუჩის პოლიტიკური პროცესი მოჰყვა, რომელსაც მოგვიანებით მარკეტინგულად „უწყვეტი პროტესტი“ უწოდეს... ხანგრძლივი პროტესტი თავისთავად სექტანტობას არ ნიშნავს. გარდატეხა მაშინ იწყება, როდესაც მოძრაობა შეცდომის ალიარებაზე უარს ამბობს, განსხვავებულ აზრს დალაბად აცხადებს და წარუმატებლობას უპირობო ერთგულების მოთხოვნით პასუხობს... ფსევდოლეგიტიმაციის სექტა რეზისტენტულია განსხვავებული აზრის მიმართ. ამის მაგალითია გიორგი გველესიანი, რომლის ინტერვიუსაც სექტის მხრიდან კრუნჩხვები მოჰყვა“... ა. შ. დაა. შ.

1945 წლის 20 მარტს, როცა ფაშისტური იმპერია იწვოდა და ინგრაოდა, ჰიტლერმა 12 წლის გიჭუნას, „სახალხო მოლაშქრის“ ალფრედს ჩაიხდის ჰაარი დაჰქიდა აპანალებული ხელით და უთხრა, მე გვარა, რომ გავიარაჰვებო და შენი იმედი მაქვსო.

მთვრალე პრემიერს ისეთი იმედი, იმას რომ ჰქონდა, მაგრამ ვითომ გულს არ იტყვია. ასეთი იმედიანები არიან დღეს ჩვენი რადიკალი ოპოზიციონერები. გულს არ იტყვია, თავს იმედიან და თან მაღულად დაღუპულ იმედებს ეთხოვებიან და მისტირიან. ოღონდ: თუ რამე საგადასავსად იქნება 12 წლის ალფრედის სახით, ჩავაღებოვებიან და ერთი დღით ჰქონდნენ იმედიან სიმცხეს. გაერთიანებაც ვერ შეძლეს! ერთი ცოცხალი აზრის ჩამოქრება ვერ შეძლეს! ახლა უიმედოდ აჩხაპუნებენ ჰიტლერს რაინდის ჯვრებს, მაგრამ რეალური არაა იმის ჩამოხაპუნება.

ალექსი ასლანიშვილი

მშვიდობის შენარჩუნება და საერთაშორისო თანამშრომლობის განმტკიცება; სამხრეთ კავკასიის მნიშვნელობა; რეგიონული უსაფრთხოება და შუა ლერეზანი; რუსეთის მიერ საქართველოს ტერიტორიების ოკუპაცია და საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობა და მიმართვა აფხაზ და ოს თანამოქმედებს — ეს იყო მთავარი საკითხები, რაგან პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ გაეროს განვრცადი ასამბლეის 81-ე სესიაზე სიტყვით გამოსვლისას გაამახვილა ყურადღება.

საქართველომ მსოფლიოს სამხრეთ კავკასიის მნიშვნელობა შეახსენა

ირაკლი კობახიძის განცხადებით, ხანგრძლივი მშვიდობის დამყარება ძალის გამოყენებით შეუძლებელია, ის დიპლომატიის, ურთიერთგაგებას და ურთიერთპატივისცემას უნდა ეფუძნებოდეს. კობახიძემ ხაზი გაუსვა იმას, რომ გლობალურ დონეზე მხარდის გამოწვევების ფონზე, კოორდინირებული ჩაბრუნება საერთო დაბრკოლებებზე, კონფლიქტების პრევენცია და მდგრადი განვითარების 2030 წლის დღის წესრიგში დასახული მიზნების მიღწევა შესაძლებელი იქნება მხოლოდ საერთაშორისო თანამშრომლობის გაძლიერებით და ერთობლივ ძალისხმევით.

ანგმაც — ვინც ჩვენი საერთო მომავლის გაწევაზე ნაწილი იყო და ყოველთვის იქნება კიდევ — აღნიშნა პრემიერმა.

მთავრობის მეთაურმა ისაუბრა სამხრეთ კავკასიის მნიშვნელობაზე და აღნიშნა, რომ მომავალს წარსულში გავლენიანი გამოყოფილი ხაზები არ უნდა განაპირობებდეს.

საქართველომ სამხრეთ კავკასიის და შუა ლერეზანის განუყოფელი ნაწილია, ეს კი ხელსაყრელ პოზიციაში გვაყენებს იმისათვის, რომ ცენტრალური აზია და ევროპა ერთმანეთს კიდევ უფრო მტკიცედ დაუკავშირდეს. ჩვენი სტრატეგიული მიზანმიმართული პირდაპირი გასასვლელი შავ ზღვაზე გატარებისა და ინვესტიციების ხელშეწყობა ფაქტორებს წარმოადგენს. ამას გარდა, ზღვაზე გასასვლელის არმქონე ქვეყნებს შესაძლებლობას უქმნის, რომ გლობალურ მინოდების ჯაჭვებს დაუკავშირდნენ. თავისუფალი ვაჭრობის შესახებ გაფორმებული შეთანხმებებით ჩვენ შევქმენით ქსელი, რაც დაახლოებით 2.3 მილიარდი მომხმარებლისგან შემდგარ ბაზარზე წვდომას უზრუნველყოფს.

საუკუნეების განმავლობაში ჩვენ ცივილიზაციების გზაჯვარედინზე ვიყავით — კარს ვუღებდით განსხვავებულ კულტურებს, ხალხს

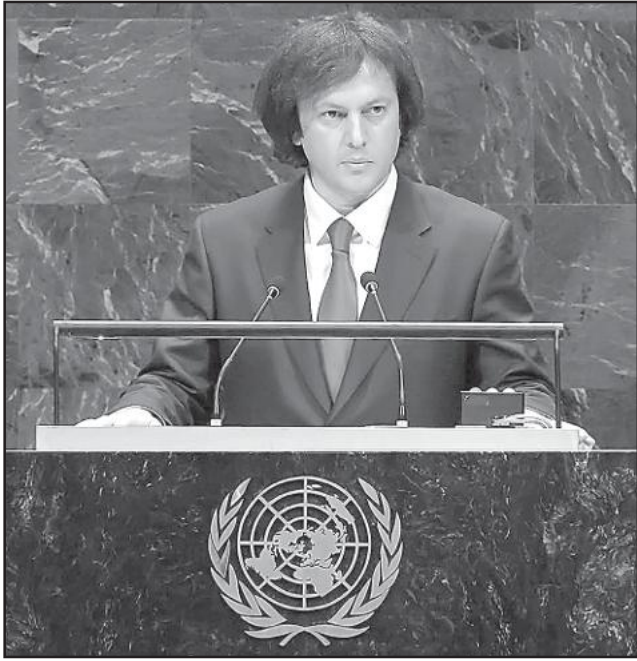

მწვენი ქვეყნის ტერიტორიის ოცი პროცენტი კვლავ ოკუპირებულია რუსეთის ფედერაციის მიერ, ხოლო ასობით ათასი ჩვენი მოქალაქე კვლავ იძულებით გადაადგილებულია და საკუთარ სახლში დაბრუნებას ვერ ახერხებს. წლევანდელი სესიის ერთ-ერთი მთავარი თემა ნდობის აღდგენა და სწორედ ამ ფონზე მსურს ჩვენს აფხაზ და ოს ძმებს და დებს მივმართო: საუკუნეების მანძილზე ჩვენ ერთი სამშობლო გვქონდა და საერთო ისტორია გვაკავშირებდა.

დღეისთვის გავლენიანი გამოყოფილი ხაზები ვერც ამ ისტორიის ნაწილის და ვერც ჩვენი შეიღების მომავალს განსაზღვრავს. გვჯერა, რომ მშვიდობით მიღებული სიკეთეები და საქართველოს ეკონომიკური განვითარება ხელსაყრელ გავლენას გამოიწვევს ხაზებით არ უნდა დამტკიცდეს. ამ სიკეთეებით სარგებლობა უნდა შეძლონ ჩვენს ოკუპირებულ ისტორიულ რეგიონებში მცხოვრებმა ადამი-

და იღვებს; ამავე დროს კი მტკიცედ ვიცავდით საკუთარ უნიკალურ იდენტობას და თვითმყოფადობას. საქართველოს სახელმწიფოებრიობა არაერთხელ დამდგარა განსაცდელის წინაშე, თუმცა ამ გამოწვევებმა კიდევ უფრო მტკიცედ გადაგვანყვეტინა — თავად ავირჩიეთ საკუთარი გზა.

ისტორიულმა გამოცდილებამ ასევე გვასწავლა, რომ სუვერენიტეტის ფასი ყოველთვის კარგად უნდა გვახსოვდეს, რომ სტაბილურობას დაიცვა სჭირდება და საერთაშორისო წესრიგის ძალა სამოლოო ჯამში იმაზე დაამოკიდებულია, თუ რამდენად თანაზრად იქნება დაცული ერთი და იგივე პრინციპები ყველა სახელმწიფოს მიმართ. ამ პრინციპებისადმი ერთგულებას საქართველოსთვის განსაკუთრებული მნიშვნელობა ენიჭება — განაცხადა ირაკლი კობახიძემ.

(მესამე გვერდიდან)

მთავრობის მეთაურს სიტყვა დაუწუნა სალომე სამადაშვილმა.

ქვეყნის მთავარი პოლიტიკოსი აცხადებს, რომ კომპანიის გამოსვლაზე გაეროში ნათელი გახდა, რომ საქართველო ჩახსნილია ევროპული დღის წესრიგიდან, ეს იყო ამსოლუტურად ანტისახელმწიფოებრივი გამოსვლა, ხოლო ოკუპაციის სხეულებმა სამადაშვილის ამრით, ზრდილობისთვის იყო, რათა ვინმეს ეთქვა, რომ ასეა.

რამდენიმე გზავნილი იყო, რაც არის ძალიან შემაშფოთებელი. ჩვენ არ უნდა მოვიტყუოთ თავი ზრდილობისთვის ნათქვამი რუსეთის ოკუპაციის თემაზე. ოკუპაცია არ არის სტატიკური მოვლენა, ჩვენ ვხედავთ, რომ მიდის არა მხოლოდ ოკუპაცია, არამედ მიდის ანექსიის პროცესი, დაჩქარებული ტემპით. სულ უფრო იზრდება ზეწოლა ამ ხელისუფლებამ, რომ ალიაროს ე.წ. დამოუკიდებელი სახელმწიფოების არსებობის თვალსაზრისით. ამ კონტექსტში, არცერთი სიტყვა არ იყო ნათქვამი ან საერთაშორისო თანამეგობრობაში რა უნდა გააკეთოს, ან რა არის ჩვენი მოლოდინი.

ეს იყო სრული სიცრუის მანქანა, რომელიც აამუშავა რეჟიმის წარმომადგენელმა გაეროს ტრიბუნაზე. გენერალური გზავნილი ამ გამოსვლის იყო ის, რომ არსებობს ტერიტორია, ამ ტერიტორიას აკონტროლებს ივანიშვილის რეჟიმი და ვინმეს თუ აქვს რაიმე ინტერესი, უნდა ელაპარაკოს ივანიშვილს. ეს იყო ამსოლუტურად ანტისახელმწიფოებრივი გამოსვლა – განაცხადა სალომე სამადაშვილმა.

საქართველომ მსოფლიოს სამხრეთ კავკასიის მნიშვნელობა შეახსენა

პოლიტოლოგი **თამარ ჩიშურდანიძე** აცხადებს, რომ პრემიერ-მინისტრმა მსოფლიოს საქართველოს სახით ახალი კარიბჭე შესთავაზა, რომელიც უკვე იქცა მშვიდობის, ეკონომიკური განვითარების და სახელმწიფოთა შორის ნდობის აღდგენის ახალ გლობალურ ეპიცენტრად.

ქართული პრემიერ-მინისტრის გამოსვლა გაეროს გენერალური ასამბლეის 81-ე სესიაზე მსოფლიო თანამეგობრობისთვის შეერად უფრო მეტს მოქმედი იყო, ვიდრე თუნდაც რუსეთ-უკრაინის ან ირანის ომის თემა. გაეროს სხდომა სწორედ ამ საკითხებს მიეძღვნა, რომლებშიც საქართველო ლიდერობს და ბოლო რამდენიმე წელია სტაბილურად ინარჩუნებს მშვიდობას არა მხოლოდ საკუთარ ქვეყანაში, არამედ რეგიონშიც. რაც შეეხება ნდობის აღდგენას, უკვე ყველასთვის ნათელია, თუ რა მნიშვნელობა აქვს უკრაინის საქართველოს ევროპა-აზიასა და ჩრდილოეთ-სამხრეთის ვექტორებს შორის – აცხადებს ჩიშურდანიძე.

როგორც პოლიტოლოგი აცხადებს, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში იდენტობისა და რეალური სუვერენიტეტის დასაცავად განუვლია ბრძოლა მშვიდობის გამოცდა. მისივე შეფასებით, საქართველოს პრემიერ-მინისტრი გაეროს სხდომაზე წარდგა არა როგორც დასავლეთზე ან რომელიმე სხვა გეოპოლიტიკურ ვექტორზე დამოკიდებული სახელმწიფოს ლიდერი, არამედ, როგორც სუვერენული სახელმწიფოს მეთაური.

ქაბალანსებული, მრავალვექტორული საგარეო პოლიტიკა ჩვენი ქვეყნისთვის უალტერნატივოა. ამაზე კმათუნი უნდა ჰქონდეს თითოეული მოქალაქე – იმდენად მტკიცე და დასაბუთებული იყო პრემიერ-მინისტრის პოზიცია მსოფლიოს წინაშე. აქამდე მოსასვლელი გზა ნამდვილად რთული იყო და მომავალშიც არაერთი დამტკიცება იქნება, თუმცა საბოლოოდ გლობალური პოლიტიკის ყველა მსხვილ მოთამაშეს მოუწევს ამის აღიარება. ახალ პოლიტიკურ არქიტექტურაში საქართველომ უკვე დამკვიდრა საკუთარი ადგილი და ამ პროცესებს ვეღარაფერი შეაჩერებს – აღნიშნა თამარ ჩიშურდანიძე.

ანალიტიკოსის **დავით ჩიხაძის** განცხადებით, პრემიერ-მინისტრის გამოსვლა განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რამდენადაც მან კიდევ ერთხელ მკაფიოდ დააფიქსირა ქართული სახელმწიფოს მთავარი პრობლემა – ოკუპაცია და ერთიან კონტექსტში წარმოადგინა ქვეყნის გამოწვევები და შესაძლებლობები.

განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია, რომ პრემიერ-მინისტრმა კიდევ ერთხელ მკაფიოდ დააფიქსირა საქართველოს მთავარი პრობლემა, ოკუპაცია. მან გაეროს უმაღლესი ტრიბუნაზე განაცხადა, რომ საქართველოს ტერიტორიის 20% რუსეთის ფედერაციის მიერ არის ოკუპირებული და ასობით ათასი ჩვენი მოქალაქე საკუთარ სახლში დამრუნებას ვერ ახერხებს. ამასთან, მან მიმართა აფხაზ და ოს ძმებსა და დებს და კიდევ ერთხელ აჩვენა საქართველოს პოზიცია, გამოყოფილი ხაზები ვერ წაშლის საერთო ისტორიას და ვერ უნდა განსაზღვროს ჩვენი შვილების მომავალი. საქართველო მზად არის, ჩვენს აფხაზ და ოს ძმებს დახმარების ხელი გაუწოდოს!

პრემიერის გამოსვლაში იყო მძლავრი და მკაფიო გზავნილები საზგასმა საქართველოს როლზე, მსოფლიო ეკონომიკაში. საქართველო თავისი გეოგრაფიული მდებარეობით უნიკალურ მდგომარეობაშია: შავი ზღვა, სამხრეთ კავკასია, ცენტრალური აზია და ევროპა ერთმანეთს სწორედ ჩვენი ქვეყნის გავლით შეიძლება დაუკავშირდეს. მაგრამ მხოლოდ კარგი გეოგრაფიული მდებარეობა არაფერს ნიშნავს, თუ ქვეყანა ამ შესაძლებლობას არ იყენებს და შესაბამის ინფრასტრუქტურას არ ავითარებს. აღნიშნული კუთხით სახელმწიფო მნიშვნელოვან ნაბიჯებს ღებამს. ანაკლიის პორტი, რკინიგზის მოდერნიზება, აღმოსავლეთ-დასავლეთის მაგისტრალის განვითარება, ახალი გზები, გაზიანის ახალი საერთაშორისო აეროპორტი და სხვა. მთლიანად სატრანსპორტო ინფრასტრუქტურაში დაგეგმილი მილიარდობით დოლარის ინვესტიცია ერთ მიზანს ემსახურება, საქართველომ თავისი სტრატეგიული მდებარეობა რეალურ ეკონომიკურ შესაძლებლობად აქციოს – აცხადებს დავით ჩიხაძე.

თამთა ძარჩავა

27 სექტემბერს საქართველოში ჩვეულებრივ წარსულზე გასაზრებთ: 1993 წლის შემოღობვაზე, სოხუმზე, ომზე და ალამიანთა ღანაპარზე. ეს ხსოვნა აუხილებელია, მაგრამ არსებობს სხვა კითხვა: რა მოხდა ამ ათწლეულების განმავლობაში არა მხოლოდ აფხაზეთში, არამედ ჩვენში, ჩვენს ენაში, აზროვნებასა და თავად ღანარჩენი საქართველოს აღქმაში? ჩვენში დამკვიდრებულია ტერმინი – ტერიტორიული მთლიანობის აღდგენა. ეს აუხილებელი საერთაშორისო და პოლიტიკური ცნებაა და მის ჩანახტებას არ გთავაზობთ, მაგრამ საგოგარეოებრივ აზროვნებაში იგი ხშირად მხოლოდ მიწას, საზღვარსა და რუკას უკავშირდება. სწორედ ამიტომ საჭიროა მეორე ცნება: სახელმწიფოებრივი მთლიანობა.

სახელმწიფოებრივი

საქართველოს სუვერენიტეტი მის მთელ, საერთაშორისოდ აღიარებულ ტერიტორიაზე ვრცელდება. ამავე დროს, სახელმწიფო თავისი კანონების, ინსტიტუტებისა და ადმინისტრაციული ფუნქციების სრულ განხორციელებას უნდა, დაახლოებით, 80 პროცენტ სივრცეში ახერხებს, ანუ საქართველოს 100-პროცენტობა სახელმწიფოებრივი სივრცე და მისი, დაახლოებით, 80-პროცენტი.

ტიანი მოქმედი სივრცე ერთმანეთს არ ემთხვევა. ეს არის პრობლემის მთავარი არსი. სახელმწიფოებრივი მთლიანობა არის მდგომარეობა, როდესაც სახელმწიფოს სრული სივრცე და მისი სრულად მოქმედი სივრცე ერთმანეთს ემთხვევა. სახელმწიფოებრივი გამთლიანება კი ამ მდგომარეობამდე მისვლის პროცესია. მთლიანობა არის შედეგი. გამთლიანება არის გზა.

აქედან ჩანს, რატომ არ არის საქმე მხოლოდ ტერიტორიაში. სახელმწიფო მხოლოდ დროზე, კონსტიტუცია და საერთაშორისო აღიარება არ არის. სახელმწიფო იმ მოქმედებს, სადაც მოქმედებს მისი კანონი, მუშაობენ მისი ინსტიტუტები, ხორციელდება მართლმსაჯულება, ადმინისტრირება და დაცვა, სადაც იგი მოქალაქის წინაშე პასუხისმგებლობას იღებს.

სოხუმის დასაბრუნება 33 წელი გავიდა

ირაკლი კობახიძე:

**27 სექტემბერი არის უაღრესად
ტრაგიკული დღე, როგორც
შეგახსენებს აფხაზეთის
ომის სიმძიმეს, ამ დღეს ჩვენ
ვიხსენებთ აფხაზეთში დაღუპულ
გმირებს, პატივს მივცემთ მათ
გმირობას და სსრკს**

27 სექტემბერი არის უაღრესად ტრაგიკული დღე, როგორც შეგახსენებს აფხაზეთის ომის სიმძიმეს და ამ დღეს ჩვენ ვიხსენებთ აფხაზეთში დაღუპულ გმირებს, პატივს მივცემთ მათ გმირობას და სსრკს. ჩვენ ვაღიარებთ, მაქსიმუმი გავაუმჯობესებთ მშვიდობიანი გზით ტერიტორიული მთლიანობის აღსადგენად, ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლი კობახიძემ ჟურნალისტებს საქართველოს ერთიანობისთვის დაღუპულ გმირთა მემორიალზე განუცხადა, სადაც სოხუმის დასაბრუნების დღესთან დაკავშირებით, დაღუპულთა სსრკ-ის პატივი მიაგო და მემორიალი გვირგვინით შეამკო.

მთავრობის მეთაურის თქმით, მაქსიმუმი უნდა გა-

გლომის, სსრკისა და იმედის დღეა.

სამხედრო დაპირისპირება აფხაზეთში 1992 წლის 14 აგვისტოს დაიწყო. სოჭი-ინგურის სარკინიგზო მონაკვეთის დასაცავად აფხაზეთის ტერიტორიაზე შესულ საქართველოს თავდაცვის სამინისტროს ეროვნულ გვარდიას აფხაზეთის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარის ვლადისლავ არძინბას განკარგულებით შექმნილმა აფხაზეთის გვარდიამ ოჩამჩირის რაიონის სოფელ ოხურეისთან ცეცხლი გაუხსნა.

სახელმწიფო სამხედრო სოჭი-ინგურის რკინიგზის მონაკვეთის დასაცავად აფხაზეთში ეროვნული გვარდიის შეყვანა 11 აგვისტოს, ვლადისლავ არძინბასთან შეთანხმების შემდეგ გადაწყვიტა. შეთანხმების მიუხედავად, აფხაზეთში გვარდიამ საქართველოს ეროვნულ გვარდიას აფხაზეთის ტერიტორიაზე გადაადგილებისას წინააღმდეგობა ოჩამჩირისა და გულრიფშის რაიონებში და ქალაქ სოხუმში გაუწია, რასაც აფხაზეთში საომარი მოქმედებების დაწყება მოჰყვა.

აფხაზეთში სამხედრო დაპირისპირება 13 თვეს და 13 დღეს გაგრძელდა და 1993 წლის 27 სექტემბერს, სოხუმის დასაბრუნების საქართველოს შეიარაღებული ძალების მარცხით დასრულდა.

1993 წლის 16 სექტემბერს, აფხაზეთში მხარე დაარღვია 27 ივლისის სოჭის შეთანხმება ტყვეების შეწყვეტისა და ძალთა დაშორების შესახებ და დაიწყო შტურმი სოხუმის ასაღებად.

სოხუმისთვის ბრძოლა 11 დღის განმავლობაში მიმდინარეობდა. აფხაზურ-რუსულმა, ჩრდილოეთ კავკასიელთა და კაზაკთა შენაერთებმა აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს შენობაზე შტურმი 27 სექტემბერს დილიდანვე დაიწყეს და ტყვედ აიყვანეს აფხაზეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე შიმონ შარვაშიძე, ქალაქ სოხუმის მერი გურამ გამსაკი და მინისტრთა საბჭოს 27 თანამშრომელი და შემდეგ ყველა მათგანი დახვრიტეს.

რუსულ-აფხაზურმა შენაერთებმა მდინარე ენგურის გასწვრივ პოზიციები 1993 წლის 30 სექტემბერს დაიკავეს. აფხაზეთის თვითგამოცხადებული რესპუბლიკის ხელისუფლებამ საქართველოზე გამარჯვებისა და აფხაზეთის დამოუკიდებლობის დღეს აღიკვეთა 30 სექტემბერს აღნიშნავს. დაუზუსტებელი მონაცემებით, აფხაზეთში 1992-1993 წლებში მიმდინარე სამხედრო დაპირისპირებისას, ქართული მხრიდან 10 ათასზე მეტი ჯარისკაცი და მშვიდობიანი მოქალაქე დაიღუპა. აფხაზეთიდან დევნილი 300 ათასი ქართველი უსახლკაროდ დარჩა. აფხაზური მხარის მონაცემებით კი დაიღუპა 3 500 და დაიჭრა 2 ათასამდე აფხაზი.

გამთვლიანება

ამიტომ საქართველოს პროზა და ის არ არის, რომ ქვეყანა მხოლოდ 1993 წლის 27 სექტემბერს დაიწყო. ამიტომ მთელი სახალხო მთლიანობა, მაგრამ მისი მოქმედება მთელ სახალხო მთლიანობაში სიძნელეშია.

ამის გასაგებად სხეულის მეტაფორა გამოგვაძლევს. აფხაზეთი მოკვითილი კიდე არ არის. მოკვითილი კიდე არ არის დაკარგულია და მისი დაბრუნება შეუძლებელია. უფრო ზუსტი სურათი ასეთია: კიდე არ აღივსება, სხეულს ეკუთვნის, მაგრამ მასთან მიმავალი ნერვი გაგრძელდა არის მოჭრილი. კიდე არ არის. სხეულიც არსებობს, მაგრამ იმპულსი სრულად ვერ გადის და სხეულის ნება ამ ნაწილში ვერ ხორციელდება. ამის გამო, იცვლება მთელი სხეულის მოძრაობა და წინასწარობა.

ასევე სახალხო მთლიანობა. აფხაზეთი საქართველოს სახალხო მთლიანობაში სხეულის ნაწილია, მაგრამ საქართველოს სახალხო მთლიანობაში ფუნქცია იმ სრულად ვერ ხორციელდება. თუმცა, ეს ფუნქცია მხოლოდ იმამდე მუშაობს, სადა გვახსოვს, რომ აფხაზეთი მხოლოდ ტერიტორია არ არის. იმ ადამიანები ცხოვრობენ, საკუთარი გამოცდილებით, შეხვედრებით, ტყვეობით, ინფორმაციით და შიშებით. ამიტომ სახალხო მთლიანობაში გამოთიანება მხოლოდ ადამიანთა ცხოვრების კონსტრუქციის აღდგენას არ ნიშნავს. მან ადამიანი და მოქალაქეობაში კავშირები უნდა აღადგინოს. სწორედ ამ ხდება განსაკუთრებით მნიშვნელოვანი ენა.

წინა სტატიაში – ლინგვისტური კარტოგრაფია ვენერდი ისეთ ფორმულირებებზე, როგორიცაა: საქართველოდან აფხაზეთში მინიშნები შევიდა ერთი შეხედვით, ეს ჩვეულებრივი წინადადებაა, მაგრამ მისი შიგნით უკვე ღრმა პოლიტიკური სივრცეა შექმნილი. ერთ მხარეს საქართველო დგას, მეორე მხარეს – აფხაზეთი. ენა გვიხატავს რუკას, ამიტომ უფრო ზუსტია ითქვას: სტრუქტურული სივრცეში მინიშნები შევიდა ფაქტობრივი მდგომარეობა არ იმავლება, აფხაზეთი ოკუპირებულია, მაგრამ ასეთი მიდგომით და ამგვარი ლექსიკით, ჩვენ არ ვეგუებით მხარე სინამდვილეს.

იგივე პროზაშია აქვს გამოთქმა – დაკარგული ტერიტორიები დაკარგულია დასრულებულ მდგომარეობაში. თქვენი პროზაშია კი მიმდინარე მდგომარეობა აღწერს. ასევე, სიფრთხილად საჭირო ფრაზათან – აფხაზეთის დაბრუნება აფხაზეთი არსად წასულა. დაბრუნებულია კავშირი, ამიტომ უფრო ზუსტად საუბარი სახალხო მთლიანობაში, მოქალაქეობაში და ადამიანური კავშირის აღდგენაზე. საფრთხე მხოლოდ ენაში არ არის. არსებობს აზროვნების ჩვეულებები. აფხაზეთი აღარ დაბრუნდება, მაგრამ აფხაზეთი აღადგენდება.

ნების ჩვეულებები. აფხაზეთი აღარ დაბრუნდება ფაქტში არ არის. ეს მომავლის შესახებ პროგნოზია. აფხაზეთი მხოლოდ წყდება დასრულებულია აღწერს. მაგრამ თუ ყველაფერს მხოლოდ ამით ვახსენებთ, ქრება ჩვენი პასუხისმგებლობა და აფხაზეთი მხოლოდ ადამიანების სუბიექტობაშია. იმ ომში, ან დაბრუნებაში მხოლოდ ერთი არსებობს. მაგრამ აფხაზეთი მხოლოდ ადამიანური სუბიექტობაშია. აფხაზეთი მხოლოდ ადამიანური სუბიექტობაშია. აფხაზეთი მხოლოდ ადამიანური სუბიექტობაშია.

1993 წლის შემდეგ, სამი ათწლეულზე მეტი გაიდა. თანამედროვე სოხუმი საკუთარი გამოცდილებით ახსოვს, მერდობა. ახალი თაობისთვის აფხაზეთი სულ უფრო მეტად ხდება რუკა, ფოტო და მოყვანილი ამბავი. აქ იწყება ყველაზე სამიშრო პროცესი. ჯერ ამბობენ დაკარგული ტერიტორია შემდეგ ისტორიული ტერიტორიაა. ბოლოს კი იგი შეიძლება მხოლოდ ეროვნული მემკვიდრეობის ნაწილად დარჩეს.

ტაო-კლარჯეთი ქართული ისტორიული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვანი ნაწილია, მაგრამ აღარ არის მიმდინარე სახელმწიფოებრივი პროცესის ნაწილი. აფხაზეთთან მიმართებით იგივე არ უნდა მოხდეს და ამისთვის არავის სჭირდება შეგნებულად გადაწყვეტის დაგეგმვა. დაგეგმვა ხშირად ჩვეულებრივად ხდება.

სწორედ ამიტომ მნიშვნელოვანია განსხვავება რეალიზმსა და ფაქტობრივ მორის. რეალიზმი ამბობს: ასეა დღეს; ფაქტობრივი ამბობს: ასე იქნება ყოველთვის; სახელმწიფოებრივი გამოთიანება კი ამბობს: ასეა დღეს, მაგრამ ეს არ არის სახელმწიფოს საბოლოო ფორმა. ამიტომ სახელმწიფოებრივი გამოთიანება არ არის წარსულში დაბრუნება. იგი მომავლის შექმნაა იმ სრული სახელმწიფოებრივი სივრცის საფუძველზე, რომელიც უკვე არსებობს.

დღეს საქართველოს 100-პროცენტული ანო სახალხო მთლიანობაში სივრცეა და დაახლოებით 80-პროცენტულია მოქმედი სივრცე ერთმანეთს არ ემთხვევა. სახალხო მთლიანობაში მთლიანობა არის მდგომარეობა, როდესაც ეს ორი სივრცე ერთმანეთს ემთხვევა. სახალხო მთლიანობაში გამოთიანება 30 არის პროცესი, რომელიც ეს პუნქტობა უნდა დაკარგოს. ეს არა მხოლოდ მიწის საკითხია. ეს არის სახალხო მთლიანობის, ინსტიტუტების, მოქალაქეობის, ადამიანური კავშირის, ენისა და მემკვიდრეობის საკითხი.

სოხუმი 1993 წლის 27 სექტემბერს დაეცა, მაგრამ სახალხო მთლიანობაში მთლიანობა ერთ დღეში არ იკარგება. იგი ყოველდღე ან ძლიერდება, ან სუსტდება და ხშირად ეს პროცესი ჩვენს ცხოვრებაში, ენის მემკვიდრეობით ხორციელდება.

ლევან მამუკაძე,
სოციოლოგი

ტაო-კლარჯეთი ქართული ისტორიული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვანი ნაწილია, მაგრამ აღარ არის მიმდინარე სახელმწიფოებრივი პროცესის ნაწილი. აფხაზეთთან მიმართებით იგივე არ უნდა მოხდეს და ამისთვის არავის სჭირდება შეგნებულად გადაწყვეტის დაგეგმვა. დაგეგმვა ხშირად ჩვეულებრივად ხდება, ამიტომ მნიშვნელოვანია განსხვავება რეალიზმსა და ფაქტობრივ მორის.

სოხუმის დასაბრუნება 33 წელი გავიდა

(გზაზე გაგრძელება)

შალვა პაპუაშვილი:
სწორედ ჩვენი სარჩელის
საფუძველზე და ჩვენი
მონღოვებით დადგინდა, რომ
რუსეთს აქვს ოკუპირებული

აფხაზეთის და ცხინვალის რეგიონი!

რაც შეეხება რუსეთს, როგორც საქართველოს ტერიტორიების ნაწილის ოკუპაციის განმარტებით დასაბუთებულ სახელმწიფოს სახელდება, სწორედ ქართული ოცნების ხელისუფლებამ მისი ეს სტატუსი გააფორმა სასაზღვრო საზღვრების გადამჭერის საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილმა მედიასთან.

მან აღნიშნა, რომ ადამიანის უფლებათა ევროპულმა სამართალთა დაცვის ორგანიზაციამ, რომ რუსეთს აქვს ოკუპირებული აფხაზეთის და ცხინვალის რეგიონი.

ქვემოთ, ადამიანის უფლებათა ევროპული სასამართლოს გადაწყვეტილებით, სწორედ ჩვენი სარჩელის საფუძველზე და ჩვენი მონღოვებით დადგინდა, რომ რუსეთს აქვს ოკუპირებული აფხაზეთის და ცხინვალის რეგიონი. უფრო მეტიც, ოკუპირებულია არა მხოლოდ 2008 წლიდან, არამედ სწორედ ამ ომებიდან — 1990-იანი წლებიდან. სტრასბურგის სასამართლოს გადაწყვეტილებით, რუსეთი არის სახელმწიფო, რომელიც ახორციელებს ეფექტიან კონტროლს, რაც ნიშნავს, რომ ეს არის ოკუპაცია. ასე რომ, სახელდება სწორედ საქართველოს ხელისუფლებამ შეძლო.

შალვა პაპუაშვილმა ტერმინი „ოკუპაცია“ დაკავშირებით ევროკავშირის მიღწევებზე ისაუბრა.

კახა კალაძე:

აფხაზეთი იყო, არის და
იქნება საქართველო

27 სექტემბერი უძველესი თარიღია ჩვენი ქვეყნის ისტორიაში, დღევანდელი და პატივი იყოს სამშობლოს დამოუკიდებლობისთვის ზრდილობა და დღევანდელი ქართველი გმირების, ომის გმირების მშვიდობიანი მოსახლეობის — ამის შესახებ თბილისის მერი კახა კალაძე სოციალურ ქსელში წერს.

ამ გვირაბს აფხაზეთის
იხსენებენ!

აფხ-ის საელჩო დღეს ქართველ პარტნიორებთან ერთად ვიხსენებთ მათ თავგანწირვას და სიმაჟათეს, ვინც საქართველოს დასაცავად სიცოცხლე გაიღო და მათ, ვინც ომის შედეგად იძულებული გახდნენ, საკუთარი სახლი დაეტოვებინათ — აღნიშნულია საელჩოს ინფორმაციაში.

საქართველოში აშშ-ის საქმეთა დროებითი რწმუნებულმა კორნელი რუსთაშვილმა სოხუმის დაკავშირებით გმირთა მემორიალი გვირგვინით შეამკო.

ინფორმაციის საქართველოში აშშ-ის საელჩო ფეისბუქგვერდზე ავრცელებს.

დღეს სოხუმის ტრაგიკული დაცემიდან 33 წელი გაიდა. ჩვენს ქართველ პარტნიორებთან ერთად ვიხსენებთ მათ თავგანწირვას და სიმაჟათეს, ვინც საქართველოს დასაცავად სიცოცხლე გაიღო და მათ, ვინც ომის შედეგად იძულებული გახდნენ, საკუთარი სახლი დაეტოვებინათ — აღნიშნულია საელჩოს ინფორმაციაში.

მინიგაზაფხულის ხელშეწყობის
საპროექტი დრო და დრო აქ
ტიპოვდება, ხოლო მისი და-
სადავანი გზები სულ უფ-
რო იზრდება. ამახრებს იგი
ოთხნიშნა რიგებს მიუახ-
ლოვდა. საპროექტი მსჯელო-
ბა თითქმის მიმდინარეობს,
მაგრამ საქმე ალბიდიან
არ იქმნის. რამდენად გზა
არის საქართველოს ეკო-
ნომიკა და ქვემოთ საქმე-
რი მინიგაზაფხულის ხელშე-
წყობის დასადავანად? ხომ არ
გა-მოიწვევს გზების გვერ-
თი გზა დასაქმების შე-
ცდინებას ან ჩრდილოეთი
ეკონომიკის გაზრდისთვის?

ქაქუცაშვილი თანახმად, 2025 წლის დეკემბრის მონაცემებით, საარსებო მიწები 283 ლარია, ამაზე ნაკლები ხელფასი საქართველოში აქვს დასაქმებულთა 7%-ს, რაც დაახლოებით, 67 000 ადამიანია. 1000 ლარზე ნაკლები ხელფასი 30 200 000 ადამიანს აქვს. ის, თუ რამდენად საკმაოდია საარსებო მიწები არსებობისათვის, ეს მსაჯულების საგანი გოლო 20 წლის განმავლობაში და ამაზე კონკრეტული პასუხი არ არსებობს.

საქართველოს პროფესიული კავშირების გაერთიანების გენერალური მდივანი ირაკლი პეტრიაშვილი ამბობს, რომ საერთაშორისო ტრილში საქართველოს პოზი-

საქართველოზე დაბალი მინიგაზაფხულის ხელფასი მხოლოდ სოხუმისა და ოთხ აფრიკულ ქვეყანაშია!

ცია საგანგაშოა. გლობალურ დონეზე საქართველოზე დაბალი მინიგაზაფხულის ხელფასი (რომელიც დღემდე ფორმალურად 20 ლარია) მხოლოდ ოთხ აფრიკულ ქვეყანაში ფიქსირდება, მათ შორის, ბურუნდში, რუანდასა და ტანზანიაში. რეგიონის მასშტაბით კი, სომხეთში

ჭებედავთ, რომ ბოლო წლებში საქართველოში თითქმის ორნიშნა ეკონომიკური ზრდა ფიქსირდება, თუ ეკონომიკაში მეტი დოვლათი შემოდის, ეს კი ასე არ არის. ჩვენი ინიციატივა გულისხმობს მინიგაზაფხულის დასადავანად 913 ლარის განსაზღვრას, რაც 2025 წლის საშუალო ხელფასის 40%-იანი ინდიკატორია.

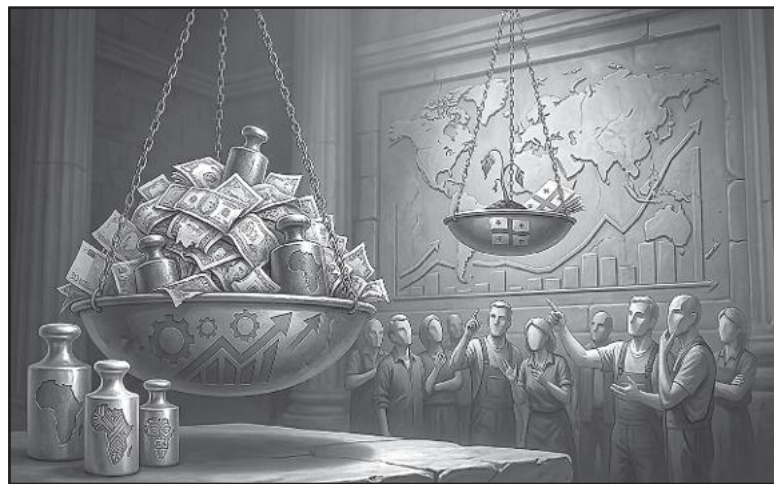
საშუალო ხელფასის ზრდასთან ერთად, ბუნებრივია, ეს მაჩვენებელიც გაიზარდა — კანონპროექტის შეტანის მომენტში არსებული მონაცემს ავიღებთ, შემდგომში კი ყოველწლიური გადახედვის მექანიზმი იმოქმედებს

ამასთან, ვიღაცამ არ იფიქროს, რომ ყველას დაუყოვნებლივ 913 ლარი უნდა ჰქონდეს. ეს არის ქვედა ზღვარი — მინიმუმი. არსებობს სექტორები, განსაკუთრებით რეგიონებში, მცირე და საშუალო ბიზნესის სახით, სადაც შესაძლებელია დიფერენცირებული მიდგომის გამოყენება (მაგალითად, სანარმოებისთვის, რომელთა წლიური ზრუნა 500

000 ლარზე ნაკლებია). ჩვენი მიზანია მოქალაქეებს კეთილდღეობა შეუქმნათ და არა ის, რომ ისინი უშუალოდ ღარიბი იყვნენ.

სწორედ ამიტომ გვხვით დისკუსიას ბიზნესთან, კანონმდებლებთან, არასამთავრობო ორგანიზაციებთან და შრომის მაზრის ყველა დაინტერესებულ მხარესთან. თუ რაიმე შენიშვნა მისაღებად და ის ძირითადად არ დაანგრევს კანონპროექტს, მზად ვართ გავითვალისწინოთ. თუმცა, არსებობს აბსოლუტური აქსიომა, რომელსაც ოპონირება ვერაფერს უნერგს: საზოგადოებრივ ფენებს შორის უფსკრული იზრდება. თუ ვინმე თვლის, რომ ჩვენი მოთხოვნა მართებული არ არის, მოვიდეს და დებატებში დაგვიდასტუროს — განაცხადა პეტრიაშვილმა.

დაახლოებით იგივე ზღვრის დადგენას ითხოვს საპარლამენტო ოპოზიცია. რამდენიმე თვის წინ ფრაქციამ საქართველოსთვის მინიგაზაფხულის 1000-ლარიანი ხელფასის დანერგვისთვის, პარლამენტში კანონპროექტი წარადგინა. როგორც პარტია გახარია საქართველოსთვის დეპუტატი გიორგი შარაშიძე აცხადებდა, აღნიშნული საკანონმდებლო ინიციატივა შეეხებოდა, როგორც კერძო სექტორში, ისე საჯარო სექტორში დასაქმებულ ადამიანებს.

საქართველოს მოქალაქეს, ოფიციალური საარსებო მინიმუმზე, მინიმუმ სამჯერ მეტი მინიგაზაფხულის ხელფასი უნდა ჰქონდეს. ეს საქართველოს რეალობაში არის 1000 ლარი. ეს ინიციატივა ეხება, როგორც საჯარო სექტორში დასაქმებულს, ასევე კერძო სექტორში დასაქმებულს. დღეისათვის, საქართველოში 280 000-მდე ადამიანი იღებს ხელფასს 900 ლარზე ნაკლებს. მათ შორის, 170 000 ადამიანი იღებს 500 ლარზე ნაკლებს. მე გვინდა, ყველა ვთანხმდებოდეს იმაზე, რომ როდესაც ბიუჯეტი იზრდება, როდესაც ნაერთი ბიუჯეტი აღემატება 35 მილიარდ ლარს, რა თქმა უნდა, სათანადო პოლიტიკური ნების შემთხვევაში, ამ ინიციატივაზე დათანხმების პრობლემა უნდა იყოს — აცხადებდა მინიგაზაფხულის ხელფასის ხელშეწყობის ხელმძღვანელი.

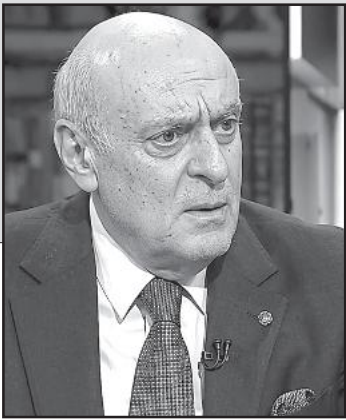
საკითხისადმი ბიზნეს ასოციაციის პოზიცია ყოველთვის უარყოფითი იყო. ისინი თვლიდნენ, რომ ეს გარკვეულ პრობლემას შეუქმნიდა ბიზნესს, ამით ინვესტორები დაშინდებოდნენ, ქვეყანაში შემოსვლის გან თავს შეიკავებდნენ და ა.შ. პროფკავშირებში ამაზე ასეთი პასუხი აქვთ: [არსებობს უამრავი ბრენდული კომპანია (მაიკი, კლიდა-სი, შუმა), რომელიც ამბობს, რომ აქვს კორპორატიული ვალდებულებები და პასუხისმგებლობები, რის გამოც ვერ შემოდიან ჩვენს ქვეყანაში, რადგან სარდაფში, მინიგაზაფხულის ხელფასის გარეშე მომუშავე უფლებო მუშამ კონკურენცია უნდა გაუწიოს მათ მიერ დაქირავებულ ადამიანს, რომელიც ძვირი ღირს]

გეგმა დანელია

ალექსი ბაქრაგოლიტაძე ლიტერატურულ ასპარეზზე გამოჩნდა XIV საუკუნის შუა წლებში. იგი მიწისმომკლელი იყო. ჩვენამდე მოაღწია მისმა რამდენიმე შრომამ, რომლებშიც საღვთისმეტყველო ტრაქტატების გავრცელებით აღწერილია იმდროინდელი მოვლენები □ მიწისმომკლეთ, შავი ჭირი, სამოქალაქო ომის საშინელებანი... ავტორისთვის წმინდა ანა-სოფიის ტაძრის გუმბათის ჩამოქცევა იმპერიის ღატაკებასა და საგზაროს აღსასრულს მოასწავებდა.

ბაქრაგოლიტაძის საჟურალდებო პუბლიცისტურ ტრაქტატში □ მდიდართა და ღარიბთა გააანება“ მკაფიოა გამოხატული იმდროინდელ ბიზანტიაში არსებული მდგომარეობა. დიალოგი წარმართება ღარიბთა და მდიდართა შორის, როგორც ქონებრივ უთანასწორობაზე, ასევე საზოგადოებრივი ცხოვრების სხვა ასპექტებზე.

დღევანდელი მსოფლიოს ბანკისას ცნობილია ქართველმა პოეტმა რამო აბაშუკელმა იკითხა: □ ხლა რა ღრობა, ახლა რა ღრობა? ტრაქტატის პირველი ქართული თარგმანი კველი ბერძნული ენიდან ეკუთვნის აკადემიკოს ვალერი ასათიანს.

ვალერი ასათიანი

„მდიდართა და

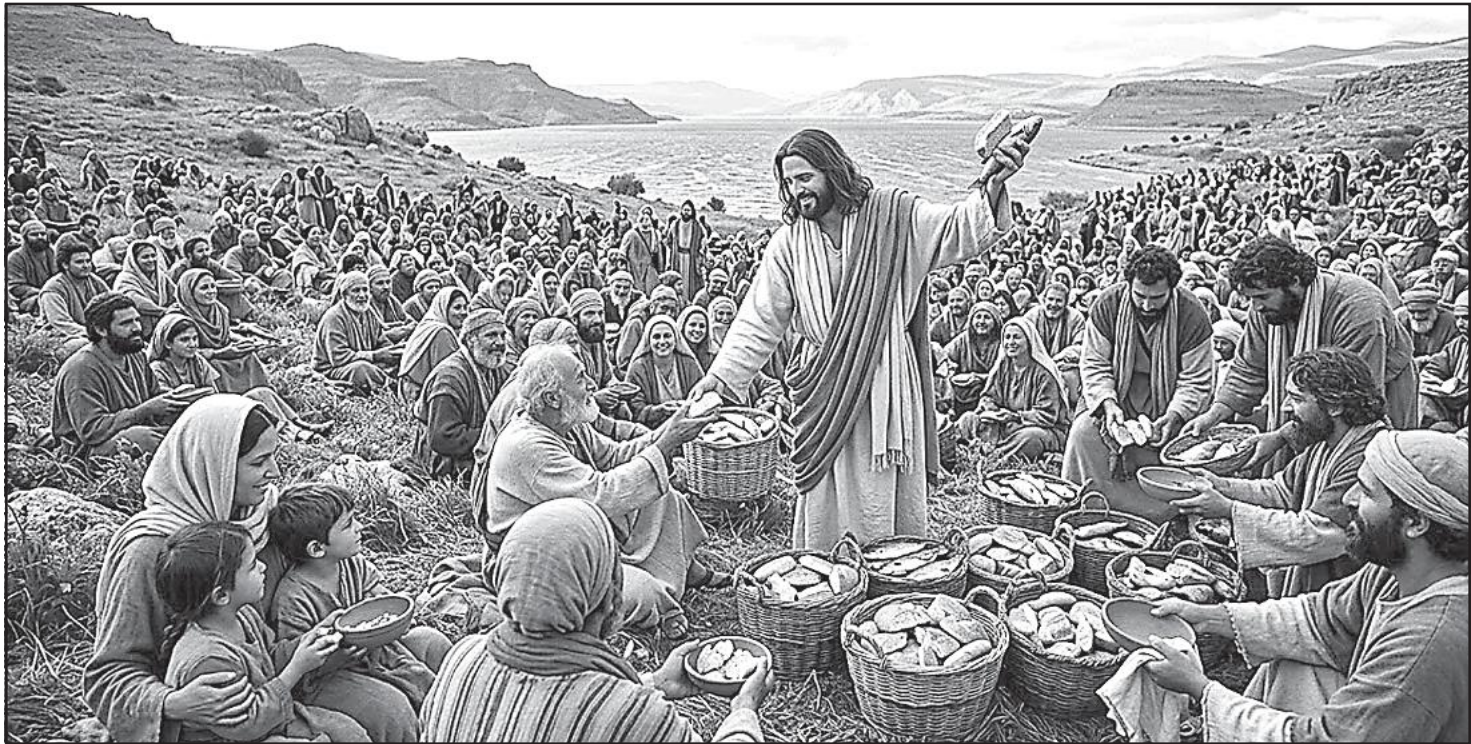

ღარიბნი: როდემდე უნდა ავიტანოთ

თქვენი გაუმძღვრობა: ნუთუ ადამიანები თავად ირჩევენ ძმებსა და არამოკეთეს? როდემდე მოითმენს ჩვენი უფალი თქვენგან საერთო კუთვნილების მითვისებას? იქამდე, სანამ არ განრისხდება და არ შეძრავს დედამიწას ჩვენი □ სილატაკისგან სიკვდილის პირას მისულთა და თქვენი □ მემდიდართა შემხედვარე, რომლებიც ქონებას მიწაში მალავთ? ყოველთა დედა – დედამიწა შეძრწუნებულია ამის გამო, სამართლიანად იძვრის და ისწრაფვის, შთანთქას ისინი. მართალია, ესულოა, მაგრამ არ უნდა იმის უკან მიღება, რაც ერთხელ უკვე აღმოაჩენია თავისი წიაღიდან, ის კი ნამდვილად სურს, რომ ჩვენ დაგვანაყროს.

გავიხსენეთ, რა გადახდა წარსულში მათ, ვინც ჩვენაირ ღარიბებს პირიდან აცლიდა ლუკმას. იქნებ თქვენი მგერა ვერ აღიქვამს სხეულის შინაგან ერთიანობას, როცა ერთი რომელიმე ნაწილის გამო იტანჯება მთელი? ან იქნებ, როცა ესულგულობის მახვილით ჩვენგან განკვეთილნი, ბუნებრივია, თქვენ სულაც ვერ გრძნობთ ჩვენს ტკივილებს და გულცივად გვიცქერთ? თვით ბუნებას კი ხარბად და მტრულად იმზირება ყოველ ჯერზე, როცა დასწევულ ნაწილებს ხედავს. დაე, ამაში დაგარწმუნონ წიგნის თანამედროვეებმა, რომლებიც წყალმა გაანადგურა ვენეზიერი ალვირასხილობის გამო, ან განცხრომათა მოყვარულმა სოლომონებმა, რომლებიც ზემოდან გარდამოსულმა ცეცხლმა ამოხოცა, ან ეგვიპტელებმა, რომელთაც ძალაუფლების სიყვარულის გამო ჰაერი და ზღვა ზედ გადაფარათ. ანდა დათანისა და ავირონის თანამედროვენი, რომელნიც პატივმოყვარეობის გამო გაპოზილმა დედამიწამ შთანთქა. ამრიგად, შეიძლება ითქვას, რომ მთელს სხულს ამგვარი სწეულებით შეპყრობილი ნაწილები და რისხვით აღვისლი, შემოქმედი უფლის ნებით, უმოწყალოდ სპობს მათ, რათა თავად არ გახდეს მათგან წამილნული.

ისიც გასაკვირია, რომ თქვენ ბუნება, განსაკუთრებით პირველსხეულები არ მისაკუთრეთ. თქვენ მხოლოდ ოქროს ქვებზე დაეპატრონეთ, რომელსაც დაუსრულებლად აგროვებთ და სოროებში აბინავებთ ისე, როგორც არარაობა თავგები პურის ნამცეცხვს აქუჩებზე, ჭიანჭველები კი □ მარცვლეულს. თუმცა თქვენ მთელ ბუნებას მართლაც მართონი დაეუფლეთ, მაგრამ თავად ბუნება, როგორც აღრე ითქვა, ჩვენდამი უსამართლობას არ იჩენს. ამის გამო იგი საკუთარი საზღვრებიდან ხშირად იძვროდა კიდევ. თუ ყოველივე საერთო სარგებლობისა და უგუნურ არსებობასაც კი ბუნებით მინიჭებული აქვთ კუთვნილი ნაწილი, როგორ გინდათ მხოლოდ თქვენ დაეფლეთ მისგან მოძებულს? იქნებ ვერ ხედავთ, რომ არ არსებობს ეს ყოველივე, ვერ ხედავთ ყოველივეს ამოღებას; ან როგორ სწრაფად იცვლის ნივთი პატრონს, როგორ გადადის ხელიდან ხელში და შემდეგ ისევ მარტივად როგორ ბერდება სხვასთან? მაღლობა ღმერთს, რომ თქვენ მგესაც ვერ დაეპატრონეთ, რადგან ჩვენ ალბათ მი-

სით ტკბობის ღირსადაც არ ჩაგვთვლიდით.

რა სინდისი ბაძლავთ უფლებას დატკბეთ იმით, რაც ჩვენს საერთო ბაბას □ უფალს ეკუთვნის, მათ შორის ჩვენს და სულაც არ ბაძენ სინდისილის გრძნობა? თუ ჩვენგან სათნოებით გამოირჩებით, პეტილი და პატიოსანი, ბაძრამ ესაც არ არის საბარტლიანი, რადგან სათნოებით შეგპულნი ღმერთს საბარტლიანობას უნდა ბაძაღვთ. და თუ ეს ასე არაა, ნუთუ არ ძრნით იმის გაფიქრებისას, რომ ჩვენი საერთო ბაბის რისხვა და ბაძყდებთ თავს, როცა განგვა მსგავსი ცოდვებისთვის განაჩენს გამოგინათ. გარდა ამისა, თქვენგან დაგოკიდებული ჩვენი ქმების სიცოცხლესა და სიკვდილის, თქვენ კი მათ მიმართ გულგრილობას იჩენთ? აგოგან, რომ ყველაზე აუტანელი და უბოძესი შიშლით სიკვდილია: გარდა ამისა, მიღებული საზღვრის გარეშე დარჩენილი სული ისავე განლავს სხულს, როგორც ცეცხლი – ცარიელ ჯურჯალს. ამიტომაც, თუმცა ეს ცოდვაა, ბინც შურით ვინძით, როდესაც გხედავთ მრავლის მომხვეჭვით, როგორი უმოწყალონი ხართ ჩვენი სიღუბილის მიმართ.

თქვენ ხომ არ ჩაბრობთ მგვლი სიღარიბის ჩაბრობას მცირადი შემოწმლოვითაც კი. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენთვის ესაც საკარისი იქნებოდა.

რა არის იგი ნათელი, წყვილადს თუ ვერ ფანტავს. ასევე ვერ დაარქმევ სიმდიდრეს იმას, რაც სიღარიბეს არ სპობს. ეს უკიდურესი სიღუბიერება, რადგან ვერ იღებს სარჩოს ის, ვინც უბადრუკ ხედრს იზიარებს. მას, ვისაც წყურვილი კლავს და წყალს ვერ ხედავს, დიდად არ ტანჯავს გულისთქმა. ხოლო ის, ვინც ხედავს წყალს და მის დაღვევას უკრძალავს, ორგზის და მრავალგზის იტანჯება. ასეთ დროს მას ურჩევნია, რომ საერთოდ არ იყოს წყალი და საკუთარი თვალთ ვერც ხედავდეს. იმის გამო, რომ მაცდურად ჰგავს, არავინ უწოდებს უბრალო ყვავილს ვარდს, თუ არ შეიგძნო მისი სურნელი; და არც არავინ მიიჩნევს ღვინოდ იმას, რაც არ ათრობს კაცს; პურად იმას – რაც არ მოგაოქმევინებს სულს, ცეცხლად – რაც არ იწვის, წყალად – რაც არ აგრძნობს და არ კლავს წყურვილს, ასევე არ შეიძლება სიმდიდრე ეწოდოს იმას, რაც არ გამოკვებავს ღირსს.

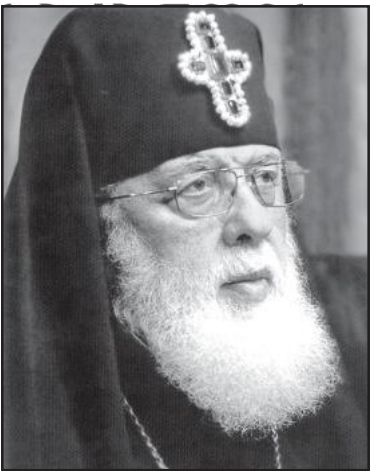
ნუთუ არ გრცხვნიათ იმის შემყურეთ, როგორ ეყვრობიან წარმართნი თავიანთი თვისტომის ღარიბებსა და ტყვეებს? ჩვენგან რატომ არავინაა სათანადო შემწეობის ღირსი? უცნაურია, რომ ეზრავლები და მაჰმადიანები კაცთმოყვარენი და ლომობიერნი არიან, ხოლო ჭეშმარიტად კაცთმოყვარე თუ გულმონყაღე ქრისტეს მონათევები კი □ ძუნებები და ესულგულონი თვისტომთა მიმართ. თქვენ ხომ ჩვენი წყალობით ყოველგვარი ამქვეყ-

ნიური სიკეთით სარგებლობთ და მას მომავალშიც მიიღებთ, თუკი შემწყნარებლები იქნებით.

მდიდარი: მაგრამ არ არის წესი, ტყუილად აჭამო მას, ვინც არაფრის მაქნისია.

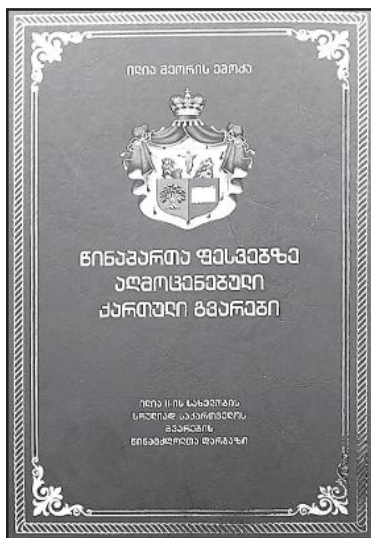
ღარიბნი: თქვენ კი როგორ ემსახურებით უფალს, მისგან მიღებულის სანაცვლოდ? არ ხართ ვალდებული, მისდით ალთქმულს? განა ყოველდღიურად თქვენვე არ შეურაცხყოფთ მას სიტყვითა და საქმით? განა სრულიად შეუგნებლად თქვენ არ მიიჩნევთ არსებულ მდგომარეობას, როგორც მუდმივს? თქვენ არ ამყარებთ უკანონო კავშირს ქალიშვილებთან □ სოლომონის წურბელებთან? განა თქვენ □ თვითკმაყოფილებს არ გძულვართ და არ გეზიზღებით, ვითარცა თავგები და ხარაბეები თქვენ მიერ ამოჩემებულ პატივთა გამო? თუმცა მოგვიანებით მოვიწვევთ, შეელოთ ყოველივე ამას, რადგან სამჯავროზე მიშველნი წარსდგებით, თან არაფერი გექნებათ, გარდა საცვრისა ჭიდან.

ჩვენ გვერს ვირჯებით, დიდი ჯაფა გვადგას, მაგრამ ამისგან არავითარი ან თითქმის არავითარი სარგებელი არ არის. თქვენ კი ოდნავ ხელს გაანძრევთ თუ არა, დიდ მოგებას ნახულობთ. ამიტომაც ვართ ჩვენ უღერესად იმედგაცრუებულნი და გხედავთ, რომ მრავალ ჩვენს ღირსებას უგულუბელყოფთ: სავაჭრო გარიგებისას გასაყიდ საქონელში არავის უნდა საფასურის გადახდა ყოველივე უშეგნიერესისათვის, რაც კი რამ ადამიანმა უფლისგან მიიღო. არც იმისთვის, რის ვარემუც ვერ შეიწნობ ღმერთს და ერთმანეთისგან ვერ განასხვავებ სიკეთესა და ზოროტებას, რის გ-

ილია II-ის სახელობის სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა ღარბაზი

წიგნი, რომელიც ყველა ქართულ ოჯახში უნდა ინახებოდეს

19 სექტემბერს, თბილისში, საჩხარო ბიბლიოთეკის სხდომათა ღარბაზში, გაიმართა სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა ღარბაზის გახსნის საზეიმო სხდომა, რომელიც მიეძღვნა სპეციალურად გამოცემულ მესამე წიგნის პრეზენტაციას „წინაპართა შესვლაზე აღმოსავლელი ქართული გვარები“.

წიგნი თავისი შორეული (იგი 570-გვერდიანია) და შინაარსით მესამე მრავალფეროვანია, ეძღვნება სრულიად საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია II-ის ხსოვნას. ქართული გვარების წინამორბედთა ღარბაზში ხომ მისი თაოსნობით შეიქმნა და გვარების ღაღადღავებთან დაკავშირებული ღარბაზი.

მადლობას იმსახურებს ამ იშვიათი წიგნის სარედაქციო კოლეგია, რომელმაც დიდი შრომა გასწია. წიგნის ავტორი და მთავარი რედაქტორი ილია II-ის სახელობის სრულიად საქართველოს გვარების წინამძღოლთა ღარბაზის თავმჯდომარე ირაკლი მრეგვაძე. მრავალრიცხოვანია წიგნის სარედაქციო კოლეგია (10 პიროვნება). კონსულტანტები არიან საქართველოს საპატრიარქოს საზოგადოებასთან ურთიერთობის სამსახურის ხელმძღვანელი დეკანოზი

ანდრია ჯაფარიძე, სემიოლუგენი თეოლოგი ნაჩიძე და დეკანოზი მირიან სამხარაძე. გამოცემის ფინანსური მხარდაჭერა გივი გოგუაძე. ილია II-ის ორიგინალური ხელნაწერის ავტორია სამხატვრო აკადემიის პროფესორი მურმან გელენიძე. წიგნში თვალსაჩინო ადგილი უკავია საქართველოს პატრიარქის ილია მეორის ბრძნულ გამონათქვამებს. საფუძვლიანი შეფასება აქვს მიცემული სრულიად საქართველოს

გვარების წინამძღოლთა ღარბაზის როლს და მნიშვნელობას, განსაკუთრებით ახლა, როცა ახალი მსოფლიო წესრიგის პირობებში, როდესაც ქვეყანაში ანტიეროვნული ისტერიაა გაჩაღებული, აკაცუკები ცდილობენ, უგულვებელყოფონ ერის მრავალსაუკუნოვანი ისტორია და ტრადიციები, აზუზაღ აიგდონ საგვარეულო საქმიანობა, დააკნინონ ქართული ეროვნული ფასეულობები, მტკიცე ოჯახის შექმნისა და შეიღების ღირსეულად აღზრდის ტრადიციები. ამ საპასუხისმგებლო ამოცანის დაცვა იტვირთა წინამძღოლთა ღარბაზმა და საგვარეულო კავშირებმა.

საგვარეულო ღარბაზის გამგეობის მთავარ მიზანს წარმოადგენს ახალგაზრდების ჩართვა საგვარეულო საქმიანობაში. მათი ინტერესების გაძლიერებას ქართული ეროვნული ფასეულობების, ტრადიციების, ოჯახის მნიშვნელობის ფენომენის კიდევ უფრო განმტკიცებაში და ღირსეული წვლილის შეტანაში.

ამ უნიკალურ წიგნში მრავალსაინტერესო ფაქტებს და აზრებს ამოკითხავთ იმ ადამიანების შესახებ, რომლებიც მკლავდებოდნენ ილღინან საგვარეულო საქმიანობის კიდევ უფრო საინტერესო წინადადებებში განმტკიცონ საგვარეულო მოძრაობა.

ამის მაგალითია ამ უნიკალურ წიგნში გამოქვეყნებული როგორც ქრისტიანული რელიგიის ფუნდამენტური განმარტებები, ისე საგვარეულოთა მიერ განხორციელებული კონკრეტული თვალსაჩინო მაგალითები: ეკლესია-მონასტრების აღდგენა, საგვარეულოს წევრთა მიერ სახელობითი სვეტების მოწყობა, ხეივანების გაშენება, კულტურულ-საგანმანათლებლო ღონისძიებების გამართვა. საგვარეულო წიგნების გამოცემა და სხვა.

ამ უნიკალური წიგნის შეფასების თაობაზე მეტი ისაუბრეს პრეზენტაციაზე დამსწრე საზოგადოების წევრებმა. მათ შორის სიტყვით გამოვიდნენ საგვარეულო ღარბაზის აქტიური წევრები შოთა ზედგინიძე, რომელმაც დიდი შრომა გასწია წიგნის გამოცემისთვის. სამხატვრო აკადემიის პროფესორი მურმან გელენიძე, წინამძღოლთა ღარბაზის თავმჯდომარის მოადგილეები, დავით ონოფრეიშვილი, გოგიტა მელიქიძე, ვახტანგ აბულაძე. უხუცესთა ღარბაზის თავმჯდომარე ჯონი ბარამიძე, გველესიანების გვარის წინამძღოლი თამარ გველესიანი, აჭარის მამულიშვილთა კამარის თავმჯდომარე ბიჭოკი დავითაძე, ღარბაზის გამგეობის წევრები იუზა ტყეშელაძე, ვალერიან ლომიძე, დავით ქანთარია და სხვები.

წიგნის პრეზენტაციაზე კიდევ ერთხელ გამოითქვა აზრი იმის თაობაზე, რომ მართლმადიდებლური ეკლესიის სინოდმა იმსჯელა ან გარდაცვლილი, საქართველოს კათოლიკოს-პატრიარქის ილია მეორის წმინდანად გამოცხადების თაობაზე. როგორც გვარების წინამძღოლთა ღარბაზის თავმჯდომარე ირაკლი მრეგვაძე განაცხადა, ოქტომბერში საგვარეულო ღარბაზი სინოდის წინაშე ოფიციალური წინადადებით შევა საქართველოს მართლმადიდებლური ეკლესიის სულიერი მამის ილია მეორის წმინდანად აღიარების თაობაზე.

ამ მესამე საინფორმაციო წიგნში 110 გვარის მეთაურთა ბიოგრაფიები და გვარების მიერ გაწეული საქმიანობის შესახებ მოკლე ცნობები გამოქვეყნებულია. წიგნის მეორე ტომის დაგეგმვა ოქტომბერში დაიწყება. წარმატებაში ვუსურვოთ სარედაქციო კოლეგიას.

ვალერიან ლომიძე,
საქართველოს
ღმრთაობის უფროსი

აზერბაიჯანულ რუსულენოვან გაზეთს (Новое время) გამოქვეყნებულია სტატია სათაურით (მსტორობა დანაშაულის კრემლში): რატომ აღფრთოვანდა გაერო საქართველოს საპატრიარქოს განცხადებით გამოცხადდა (ავტორი: ზაურ რასულზადე).

გთავაზობთ პუბლიკაციას მსხვილ შემოქმედებით

აზერბაიჯანის კახის რაიონში (QAX RAYONU) მდებარე ქარაზის წმინდა გიორგის ტაძრის რესტავრაციასთან დაკავშირებით შექმნილი სიტუაცია უკვე გავიდა ჩვეულებრივი დისკუსიის ჩარჩოებიდან და სხვა ხასიათი შეიძინა. ამათ მომართვას საქართველოს საპატრიარქოს მიერ გაუღწევი უფლებები – თბილისში აგობენ, რომ მსტორობის ძეგლი ქართული სასულიერო და კულტურული მემკვიდრეობის მნიშვნელოვან ობიექტს წარმოადგენს, კახის რაიონი კი მსტორობის კრემლის წმინდა ადგილი.

ბაქოში ამგვარი რიტორიკა ტერიტორიული პრეტენზიების შემცველად შეაფასეს. აზერბაიჯანის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ ხაზი გაუსვა, რომ მსგავსი განცხადებები ეწინააღმდეგება ორი ქვეყნის ტრადიციულ კუ-

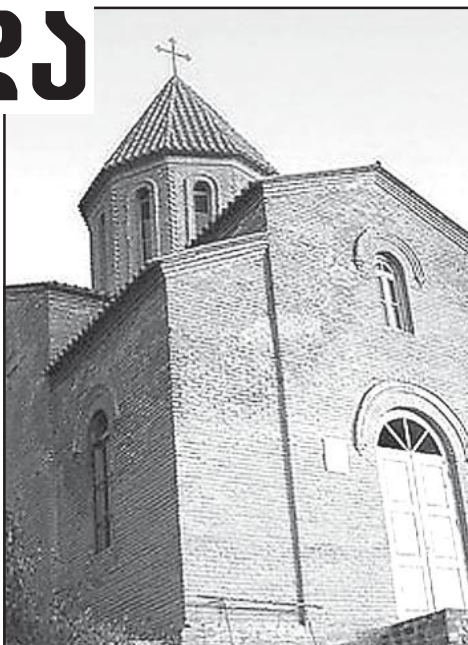
რატომ აღფრთოვანდა გაერო?!

თილმეზობლურ-პარტნიორულ ურთიერთობას, ხოლო აზერბაიჯანის ტერიტორიაზე მდებარე გეოგრაფიული თუ ისტორიული ტოპონიმების სხვაგვარად მოხსენიება დაუშვებელია. ახლა უკვე ლაპარაკი ნამდვილად აღარ მიდის ერთი რომელიმე ტაძრის აღდგენა-რესტავრაციაზე.

თავისთავად ქართული მხარის ინტერესი ქერხუხის ტაძრისადმი სრულიად კანონზომიერი და გასაგებია. ტაძრის დიდი მნიშვნელობა აქვს ქართული მართლმადიდებელი მრევლისათვის, ხოლო მისი ისტორია ნამდვილად უკავშირდება რეგიონის მრავალსაუკუნოვან რელიგიურ და კულტურულ

განვითარებას. ქართულ მხარეს უფლება აქვს დაინტერესდეს მისი მდგომარეობით, მონაწილეობა მიიღოს მეცნიერულ კვლევებში და შემოგვეთავაზოს განსახილველი საკითხები კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლის შესანარჩუნებლად. მაგრამ სრულიად სხვაგვარად უღერს საპატრიარქოს მოთხოვნა, რომ ასეთი მიზეზით სხვა ქვეყანას პირობები წაუყენოს, თუ როგორ უნდა აწარმოოს [სარესტავრაციო] სამუშაოები.

ქერხუხის ტაძარი აზერბაიჯანის კახის რაიონში მდებარეობს, შესაბამისად, ძეგლთა დაცვის, არქეოლოგიური კვლევებისა და სარესტავრაციო სამუშაოების ჩატარება რეგულირდება აზერბაიჯანის კანონმდებლობით და შედის მის სახელმწიფოებრივ იურისდიქციაში. რასაკვირველია, ქართველი სპეციალისტების მონაწილეობა მსგავს სამუშაოებში სრუ-

ლიად შეიძლება იყოს სახელმწიფოთა შორის ურთიერთობისა და თანამშრომლობის საგანი, მაგრამ ეს უნდა ხდებოდეს მხარეთა შორის საფუძველზე და არა ერთი ქვეყნის (ან რელიგიური სტრუქტურის) მოთხოვნით. სწორედ ამიტომ საპატრიარქოს განცხადების ფორმულირება ფართო პოლიტიკურ აზრს იძენს.

ბაქოსათვის განსაკუთრებით მგრძნობიარეა ტერმინი „მსტორობის პერფორმანსი“ ნება ქართული მხარის მიერ, კახის რაიონთან მიმართებით. ცხადია, ისტორიული დასახელება თავისთავად არ ნიშნავს უკანონობას და სრულიად დასაშვებია – ისტორიკოსებს აქვთ უფლება გამოიკვლიონ შუა საუკუნეების გეოგრაფიული დასახელებები, იმ დროს არსებული ქვეყნები, სამთავროები და სხვადასხვა საეკლესიო იურისდიქციები, მაგრამ ისტორიული ტერმინოლოგია პოლიტიკურად მგრძნობიარე მამის ხდება, როცა ის თანამედროვე ტერიტორიულ რეალობაში გადმოაქვთ.

2016 წელს, ლევილის მამულის საპარტოვლო საკუთრებაში დაბრუნების შემდეგ, სახელმწიფო აიღო ვალდებულება, რომელიც თანამედროველად და პირნათლად შეასრულა. უდიდესი ისტორიული და კულტურული მნიშვნელობის ამ მემკვიდრეობის აღდგენით ჩვენ ვაძლავთ მიზანმიმართულ ნაბიჯებს და, ამავედროულად, ეს არის ჩვენი პასუხისმგებლობა მომავალი თაობების მიმართ, – ამის შესახებ საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა ირაკლიმ კოპიაშვილმა ლევილის მამულის სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულების აღსანიშნავ ღონისძიებაზე განაცხადა.

მთავრობის მეთაურმა აღნიშნა, რომ ლევილის მამულს, რომლის მასშტაბური რეაბილიტაცია დაგეგმილ ვადაზე ადრე, წარმატებით დასრულდა, ქართველი ერის მესიერებაში გამორჩეული ადგილი უკავია. 1922 წელს, სამკოთა ოკუპაციის შემდეგ, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ემიგრირებულმა მთავრობამ სწორედ აქ შეიძინა მამული და ეროვნული კერა დააფუძნა. ლევილი გახდა ქართული სახელმწიფოებრიობის, თავისუფლებისა და ეროვნული იდეის უმთავრესი დასაყრდენი ევროპაში. აქ ცოცხლობდა პირველი რესპუბლიკის

ქართველთა კულტურულ-საგანმანათლებლო ცენტრი ევროპაში

სსოვნა, აქ ინახებოდა ჩვენი უახლესი ისტორია და ურყევი რწმენა იმისა, რომ საქართველო აუცილებლად დაიბრუნებდა ერთხელ თავისუფლებას. განხორციელებული სამუშაოების შედეგად ისტორიულმა მამულმა სრულფასოვანი სიცოცხლე დაიბრუნა. შატოში მოეწყო პირველი რესპუბლიკისა და საფრანგეთ-საქართველოს ურთიერთობების ისტორიის მუზეუმი, ასევე – ნოე ჟორდანიას სამუშაო კაბინეტი. რაც მთავარია, ლევილის ქართველთა მამული არ არის მხოლოდ მუზეუმი – ის იქცა მრავალპროფილიან კულტურულ და საგანმანათლებლო ცენტრად ევროპის გულში. აქ უკვე ფუნქციონირებს ლევილის ქართული აკადემია, რომელიც უმასპინძლებს მკვლევარებს, მეცნიერებს, ხელოვანებს, სტუდენტებს როგორც საქართველოდან, ისე მსოფლიოს სხვადასხვა კუთხიდან. კომპლექსი მოიცავს ასევე სარეგულაციო სივრცეს, მიმდებარე ტერიტორიასა და საკონფერენციო დარბაზს. განახ-

ლებულ პარკში გაშენებული ქართული ეკლესია, ქვევრი და ტრადიციული ოღა აქ მოსულ სტუმრებს გააცნობს ჩვენი უნიკალურ ტრადიციებს და მრავალსაუკუნოვან ისტორიას – განაცხადა ირაკლიმ კოპიაშვილმა. პრემიერ-მინისტრის შეფასებით, ლევილის ქართული მამული საქართველოსა და საფრანგეთს შორის არსებული მჭიდრო ისტორიული კავშირების სიმბოლოაა. ღონისძიებაზე სიტყვით გამოვიდნენ საქართველოს პარლამენტის თავმჯდომარე შალვა პაპუაშვილი, კულტურის მინისტრი მაია გიოთაძე და ლევილის მერი ფრიკ ბრევი. მთავრობის მეთაურმა, პარლამენტის თავმჯდომარესთან, მინისტრთა კაბინეტისა და პარლამენტის წევრებთან ერთად, მამულის ტერიტორია, განახლებული შატო, ვენახები და ოღა დაათვალიერა. მთავრობის წევრებმა ლევილის ქართულ სასაფლაოზე პატივი მიადგეს საქართველოს პირველი რესპუბლიკის მთავრობის წარმომადგენლებისა და მათი ოჯახის წევრების სსოვნას.

შალვა პაპუაშვილი: დამოუკიდებელი და თავისუფალი საქართველო ლავილის მამულს ახალ სიცოცხლეს აძლევს

საქართველოსგან თითქმის ოთხი ათასი პილომეტრით დაშორებული ეს ადგილი საუკუნის განმავლობაში ქართული პოლიტიკური ისტორიის ნაწილი იყო, იმ ისტორიის ნაწილი, რომელიც საქართველოში ველურ ბაგრაქლად და ბაგრაქლად უცხო მიწაზე მოხდა.

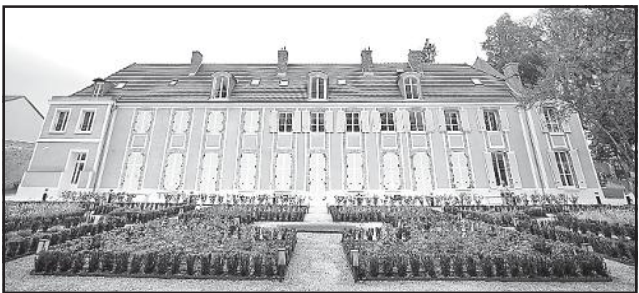
როგორც პარლამენტის თავმჯდომარე აღნიშნა, ლევილის ისტორია მხოლოდ დიდი პოლიტიკის ისტორია არ არის. მისი თქმით, ლევილი იყო პატარა სივრცე საფრანგეთში, სადაც დიდი ხნის განმავლობაში დამოუკიდებელი საქართველოს მესიერება ინახებოდა.

1921 წელს საქართველოს გასაბჭოების შემდეგ, საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ხელისუფლების წევრებმა ქვეყანა დატოვეს და თან წაიღეს იმედი, რომ კვლავ გააგრძელებდნენ ბრძოლას საქართველოს თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობის დასაბრუნებლად.

ემიგრაციაში წასულმა ადამიანებმა თან წაიღეს დამოუკიდებელი საქართველოს პოლიტიკური მესიერება, მისი კონსტიტუციური და სახელმწიფოებრივი ტრადიცია, დიპლომატიური კავშირები და რწმენა, რომ 1921 წლის ოკუპაცია საქართველოს დამოუკიდებლობის ისტორიის დასასრული არ იქნებოდა. დღეს ჩვენ ვიმყოფებით ადგილზე, რომელიც ჩვენი დამუქნებული მამების საცხოვრებელი და ქართული პოლიტიკური ემიგრაციის ერთ-ერთი მთავარი ადგილი გახდა.

„ეს იყო ადამიანების სახლი. აქ ცხოვრობდნენ ოჯახები. იზრდებოდნენ შვილები და შვილიშვილები. ადამიანები მუშაობდნენ, კამათობდნენ, დღესასწაულობდნენ, ემშვიდობებოდნენ ერთმანეთს. აქ ინახებოდა ქართული წიგნი, ქართული სიტყვა, ოჯახური მოგონება.“

ლევილი იყო პატარა სივრცე საფრანგეთში, სადაც დიდი ხნის განმავლობაში დამოუკიდებელი საქართველოს მეს-

სიერება ინახებოდა. ლევილი ამავე დროს იყო მამული, რომელიც უკიდურეს სიღრმეებში მყოფ ემიგრაციას შეძლებისდაგვარად კავებდა. შეგვიძლია გავისწავლოთ ქალბატონი ნამეტია ბერძენიშვილი, რომელიც აქაურების დედად იქცა და ათწლეულების განმავლობაში უძღვებოდა ლევილის სახლს.

ამიტომ ლევილის მნიშვნელობა სწორედ სახელმწიფოებრივი და ადამიანური ისტორიის ერთმანეთთან შერწყმაშია. ის გვახსენებს, რომ ემიგრაცია ისტორიულ სახელებსა და თარიღებს მიღმა ყოველთვის ადამიანური გამოცდილებაცაა – სამშობლოს დაკარგვის, მისგან დაშორების და ამავე დროს მასთან კავშირის შენარჩუნების გამოცდილება.

1991 წელს საქართველომ აღადგინა დამოუკიდებლობა. ქვეყანამ მოიპოვა თავისუფლება. მოიპოვა დიდი განსაცდელის, სისხლის, ცრემლის და გაჭირვების ფასად, რომლის გადახდაც მას მოუწია. დამოუკიდებელი საქართველოს დაბადების ტკივილები და იარა ჩვენ დღემდე მოგვცევს და მოშუშებს საჭიროებს. ლევილის დაარსებიდან ერთი საუკუნის შემდეგ დამოუკიდებელი საქართველო თავად დაბრუნდა აქ. საქართველოს ისტორიულად ყოველთვის ჰქონდა საზღვარგარეთ სულიერი, კულტურული და საგანმანათლებლო ცენტრები. ვფიქრობ, რომ ლევილის მამული იქნება ამ დიდი ტრადიციის თანამედროვე გამგრძელებელი, რომელიც საქართველოსა და ქართული დიასპორის დაკავშირების მძლავრ ხელშეწყობ კერად გადაიქცევა, – აღნიშნა შალვა პაპუაშვილმა.

პარლამენტის თავმჯდომარე მადლობა გადაუხადა ყველა ადამიანს, ვინც მამულის შენარჩუნებაში და რეაბილიტაციის საქმეში მონაწილეობა მიიღო, განსაკუთრებით გამოყო საქართველოს პარლამენტის ვიცე-სპიკერი, ქალბატონი თეა წულუკიანი.

მაია გიოთაძე: ლავილი დღეს ერთმანეთს სვდებიან წარსული და მომავალი!

ჩამოვსი განსაკუთრებული პატივია, დღეს თქვენთან ერთად აღვნიშნოთ ამ ისტორიული ადგილის ახალი სიცოცხლის დაწყება, – ამის შესახებ კულტურის მინისტრმა მაია გიოთაძემ ლევილის ქართველთა მამულის სარეაბილიტაციო სამუშაოების დასრულებასთან დაკავშირებით საზეიმო ღონისძიებაზე სიტყვით გამოსვლისას განაცხადა.

ლევილი იყო საქართველო საფრანგეთში. და ეს მხოლოდ ისტორიული სიტყვები არ არის. იმ ადამიანებმა, რომლებმაც სამშობლო იძულებით დატოვეს, აქ შეინარჩუნეს ის, რაც ყველაზე ძვირფასი ჰქონდათ – საქართველოს დამოუკიდებლობის იდეა.

მინისტრმა იმ ადამიანების ღვაწლზე გაამახვილა ყურადღება, ვინც საქართველოს დამოუკიდებლობის აღდგენის შემდეგ, სხვადასხვა დროს და სხვადასხვა როლით იბრძოდა ლევილის მამულის დასაბრუნებლად.

2016 წლის 23 სექტემბერს ამ ნანგრძლივმა პროცესმა ისტორიული შედეგი მოიტანა – ლევილის მამული საქართველოს გადმოცა. დღეს კი, ჩვენ კიდევ ერთ მნიშვნელოვან ნაბიჯს ვდგამთ; ჩვენ გვინდა, ლევილი დარჩეს არა მხოლოდ ჩვენი ისტორიის მესიერებად, არამედ იქცეს ჩვენი კულტურის ცენტრად ცენტრად ევროპაში – ადგილად, სადაც ისტორია, გაათავსება, კულტურა და ახალი თაობა ერთმანეთს შეხედება – აღნიშნა მაია გიოთაძე.

მინისტრმა განსაკუთრებული მადლობა გადაუხადა ყველა იმ ადამიანს, ვინც ლევილთან დაკავშირებული ისტორიის ნაწილია – სახელმწიფო უწყებებს, ემიგრაციაში მყოფ ქართველებს, მათ ოჯახებსა და შთამომავლებს, ლევილის მუნიციპალიტეტს, პარიტეტული კომისიის წევრებს.

ლევილის ქართველთა მამული
Domaine géorgien de Leuville-sur-Orge
Depuis 1922

ილუმინატები

ილუმინატების (გასხვოსნებულთა) ორდენი დააარსა ახალგაზრდა გერმანელმა სამართლის პროფესორმა **ადამ ვაის-ჰაუპტმა**, რომელიც იაზუიზმის გიგანტისა და უნივერსიტეტში სწავლობდა, სადაც უსულგულო სქოლასტიკას და უპირისპირდა და უგომო პატივმოყვარეობის დაკავშირებული სიტყვების დაუცხრომელმა ძივამ 1774 წელს შეაქმნა საკუთარი საიდუმლო ორგანიზაცია, რომელსაც მისი აზრით, **ჩაალურად შეაქმნა სრულყოფილი ადამიანი და გარდაქმნა მსოფლიო** საზოგადოების საგოგნო მიზანი უნდა ყოფილიყო საყოველთაო უსიხლო რევოლუციები და დედადინაზი **ქაქროს საუკუნის** დაწყება.

ვაისჰაუპტმა, იმის მიუხედავად, რომ დიდად არ ეხატებოდა გულზე იეზუიტებს, მის მიერ შექმნილი საზოგადოების წესდებაში იეზუიტური პოსტულატი დაამკვიდრა, რომელიც ასე უღერდა: **„მიზანი ამართლეს საუკუნეებს“**.

ვაისჰაუპტი მოითხოვდა, რომ საზოგადოების წევრები ყოფილიყვნენ ანგარიშიანი, მოხერხებული, გაქნილი, ცნობილი და გავლენიანი, მდიდარი ადამიანები, რომლებიც ახალ-ხელდასხმულთა იდეალებში ხდებოდნენ.

წვენი პრინციპები უნდა გაქცეოთ მოღერად, რათა ახალგაზრდა მწერლები მათ ქადაგებდნენ საზოგადოებაში და ამით სრულიად უნებურად აკეთებდნენ ჩვენს საქმეს... აუცილებლად უნდა მოვიპოვოთ მგზნებარე პირების მხარდაჭერა, უნდა ვიქცეოდეთ კაცობრიობის საყოველთაო ინტერესები... ძლიერი ამა ქვეყნისა უნდა მოვაქციოთ ორდენის დაუღალავი და უნარიანი ლეგიონის გარემოცვაში... შეუკარით ხელი ყველა ჩვენს მოწინააღმდეგეს. მოსპეთ, ამოძირკვეთ ეს ბოროტება ფესვებიანად, არ დაზოგოთ არაფერი, ვის დარწმუნებასაც ვერ შეძლებთ...“

ხანგრძლივი ძიების შემდეგ საზოგადოებას ილუმინატების სახელი ეწოდა, რაც [გას-ხივოსნებულს] ნიშნავს. მისი დაარსების დღეს 1776 წლის 1 მაისი შეარჩიეს. შემდგომში ეს დღე მშრომელთა სოლიდარობის დღედ იქცა.

თავდაპირველად საზოგადოებაში სულ 9 კაცი იყო, სამი წლის შემდეგ მას უკვე ოთხი განყოფილება ჰქონდა ბავარიის სხვადასხვა ქალაქში. ორგანიზაციამ ბევრი სულიერად ახლოს მდგომი საზოგადოება შეიერთა და მრავალი გავლენიანი პირის ხელშეწყობით ლოკები გაჩნდა ავსტრიაში, უნგრეთში, პოლონეთში, ნიდერლანდებში, დანიაში, შვე-

ვინ მართავს მსოფლიოს მმართველებს???

დეთში, იტალიაში, ესპანეთში. ორდენის საქმიანობა გარემოცული იყო იდეალების კედლით. მხოლოდ აეროპაგის (გამგებობის) წევრებმა იცოდნენ, რომ მოძრაობის ლიდერი იყო სპარტაკი (ვაისჰაუპტი), ლოკების სხვა წევრები იმალებოდნენ უღერადი ფსევდონიმების მიღმა. მკაცრად იყო გასაიდუმლოებული ლოკების შეკრებების ადგილები.

1774 წელს ბავარიის ხელისუფლებაში მოსულმა პერცოგმა კარლ თეოდორმა დაუყოვნებლივ აკრძალა ყველა არასანქცირებული საზოგადოება.

ჩხრეკის დროს ილუმინატებს აღმოაჩნდათ თვითმკვლელობის, ამორტის დამატარებელი სამხილეები, რაც საკმარისი იყო მათ დასაპატიმრებლად, მაგრამ პროფესორმა ვაისჰაუპტმა მალულად დატოვა ქვეყანა. ამ ამბებიდან თითქმის 100 წლის განმავ-

ნები ჰქონდა სხვადასხვა ქვეყნებში. რადგანაც ალქიმის საბოლოოდ ჰქონდა სახელი გატეხილი ალქიმიკოსებს ზურგი აქცევს, მაგრამ მათი რიტუალური და ემბლემატიკური მემკვიდრეობა ოსტატურად მოიგვს. ოქროს მოპოვების მერკანტილური ალქიმიური იდეის შელამაზებით წარმართ მისათა მემკვიდრეები ცდილობდნენ, ჯადოსნური რიტუალები ფილოსოფიური ჭეშმარიტების ძიებასთან შეერწყათ. ისინი უარყოფდნენ ქრისტეს და სწამდნენ ყველა ჯურის თეოსოფიის ოკულტურ მემკვიდრეობაში ასახული ბოღვითი იდეები.

ეს ახალი საიდუმლო ორდენი წარმოიშვა 1614-15 წლებში. მისი გაკეთილშობილების მიზნით გამოიყენა ნაშრომი სამშოს მითური დაამარსებლის ქრისტიან რიზიკოროციერის შესახებ.

ლეგენდის მიხედვით, როგორც სხვა მისტიკურ სამშოთა დამაარსებლებმა, როზენკრეცერმა, აღმოსავლეთში მიიღო უმაღლესი სიბრძნესთან ზიარების უფლება მსოფლიოს საიდუმლო და მიუვალ კუთხეში ხელდასხმის გზით. სწორედ იქ წარმოიშობა უთვალავი ერესები და ცრუ მოძღვრებანი, რომელ-

ლობაში ილუმინატები არსად გამოჩენილან, როგორც ჩანს, იატაკქვეშეთში გადინაცვლეს, მაგრამ მე-19 საუკუნის რევოლუციებმა სული მთაბერეს მათ. ილუმინატები გამოჩნდნენ გერმანიაში, ავსტრო-უნგრეთში, საფრანგეთში, რუსეთსა და ამერიკაში.

როზენკროიცერები

როზენკროიცერები გამოჩნდნენ ისტორიის გარდამტეხ პერიოდში, ამაში, როცა მისტიკუ-

რი ქსელიდან თავდახსნელი პრაქტიკული მცენიერება იგადავრდა. ჯამბარიტმა მცენიერება უარყვეს ეგოთერული ალქიმია და მთლიანად ჩაერთვნენ სამეცნიერო საქმიანობაში, დამაგავეთა საყაროს ავსაზდნენ არაგდები და მისტიფიკაციონები, ყოფილ კათოლიკე მღვდელს ლუი კონსტანტს, რომელიც კონსტანტოპოლისისა და კონსტანტინოპოლისის ცნობილია, როგორც **ელიაფას ლევი**, კავშირი ჰქონდა თავისი დროის ცნობილ მისტიკოსებთან – **პროსპერთან** და **გულფერ ლიტონთან**. მისმა სქელტანიანმა ნაშრომმა **მაგიის საფუძვლები** თავის თავში მოიცავს მასონობის გამოცდილება, კაბალისტიკა, ჯადოქრობის პრაქტიკა და სულ მალე ოკულტიზმის მთვარე ანგანად იქცა.

თავიანთი დამრიგებლის ანდერძის თანახმად, ოკულტისტმა ალქიმიკოსებმა დაარსეს როზენკროიცერების ორდენი. ყველათვის ცხადი გახდა, რომ იგი იყო სატანიზმის ნამდვილი აკადემია და გავლენა

თა მთავარი მიზანი ქრისტიანობის წინააღმდეგ ბრძოლა იყო.

დროთა განმავლობაში როზენკროიცერების დახურული სამშო მთელ მსოფლიოში გავრცელდა და ერთ-ერთ მასონურ ლოკად იქცა. საბოლოოდ ეს მოხდა ინგლისში, სადაც გადასახლდნენ გერმანელი **შემეი** მე-18 საუკუნის დასასრულს ინგლისელმა **ჩაივისუფალმა** ქვისმთლელებმა **შთანთქეს** როზენკროიცერების სამშო, რომელსაც განყოფილებები ჰქონდა ბრისტოლში, მანჩესტერში, კემბრიჯში, ოქსფორდში, გლაზგოში.

მე-17 საუკუნის 20-იან წლებში როდესაც ორდენი ორგანიზაციულად გაფორმდა, მისი სტრუქტურა რთული გახდა და პროტომასონური და ხაზგასმულად ჰერმეტიკი ხასიათი შეიძინა. თავდაპირველ როზენკროიცერობაში განასხვავებდნენ შემდეგ გრადაციებს: **მამა**, სამუშაოს გამანაწილებელი, **სტუროსი**, რომელიც შეესაბამებოდა ოსტატს და **მეცროსი** – მოწაფე, ქვეოსტატი.

საიდუმლო საზოგადოებათა ცნობილი მკვლევარი ჩარლზ პეკერტონი აღნიშნავს, რომ როზენკროიცერობა ძველი და ალიარებული შოტლანდიური წესდების მიხედვით, მასონობის მეთვარამეტე ხარისხი და ერთ-ერთი ყველაზე გავრცელებულია უმაღლეს ხარისხებს შორის. მას ხშირად აიგივებენ როზენკროიცერების კაბალისტიკურ და ალქიმიურ სექტასთან. სახელწოდება მომდინარეობს ვარდისა და ჯერისაგან და არაფერი აქვს საერთო ალქიმისთან.

ირანდა კალანდაძე
(გაბრძოლა იმანა)

ერთა ლიგის მე-5 სეზონის სტარტმა საქართველოს ან უკვე ყოფილი მთავარი მწვრთნელის **ვილი სანოილის** სა-
ნაკრებო კარიერული თანამდებობა შეინიშნა, რომელიც ჯე-
როსნებს ჩრდილოეთ ირლანდიასთან საშინაო ფიასკოს შემ-
დეგ გამოეთხოვა.

არადა, მატჩისწინა პრესკონფერენციაზე ფრანგი სპეცი-
ალისტი პრობლემებს არ იმჩნევდა: **„მთელი კვირის მანძილზე
მიჭეხმა საუცხოოდ იშრომეს, დიდი თავდადება აჩვენეს და
იმედი მაქვს, ბრიტანელგუნთან შეხვედრაში ამ ყველაფერს
მოედინე გადავიტანო.“**

მეტოქის შესახებ იმას ვიტყვი, რომ მას უკვე კარგად ვიც-
ნობთ, ბევრი ვიდეო ვნახეთ და ვიცით, სად შეუძლიათ ჩხვლე-
ტების მოყვება, ჩვენ კი საკუთარი კომბინები უნდა გამოვი-
ყენოთ. ასეთი ნაკრებების წინააღმდეგ გამოწვევებისა და ორ-
თამბრლოვანებისთვის უნდა ვიყოთ მზად. ჩემ ფეხბურთელებს
კარგად ვიცნობ და მჯერა, რომ ყველაფერს გაართმევნ თავს.
ბურთის ფეხებისას უნდა შევქმნათ სიტუაციები, საიდანაც სარ-
გებელს მივიღებთ. ამაზე ბევრი ვიმუშავეთ“.

ფიცი გვანას, ბოლო გვაკვირვებს, მით უმეტეს სტუმარ-
თა თავკაცის **მაიკლ ონილის** სიტყვების გათვალისწინებით
– ქართველები ჩვენზე 4-5 წლით წინ არიანო. მაშ, რა მოხ-
და ბორის პაიჭაძის სახელობის თითქმის ცარიელ დინამო არე-
ნაზე, მოვლენების ფორსმაჟორული განვითარება რომ გა-
მოიწვევს? ვიდრე წმინდა წყლის სათამაშო ასპექტებს შევხებით,
ის სამარცხვინო ფაქტები დავასახელოთ, წელსქვემოთ დარ-
ტყმად რომ შეგვიძლია შევადგასოთ და გვსურს თუ არა ამის
აღიარება, ამა თუ იმ დონით მაინც მოქმედებს (რა თქმა უნ-
და, უარყოფითად) გუნდის საბრძოლო განწყობაზე.

უპირველესად, სათქმელი მთელი სიმწვავეით უნდა ითქვას
იმ ისტერიულ კომენტარებზე, რომელმაც სოციალური ქსელები
წალეკა დიდი ფეხბურთიდან წასული **გიორგი გველესიანის** მიერ
ერთ-ერთ გადაცემაში გაუღერებული სიმართლის თაობაზე –
ნაკრების წევრები ზენოლას განვიცდილით ჩვენი სამშობლოს
ვერობულ მომავალზე საკუთარი შეხედულებების მათთვის სა-
სურველი პოზიციის შესაბამისად გამოსათქმელადო. და იცით,
ვინ აქტიურობდა ყველაზე უფრო ვეტერანი მცველის გასაშა-
ველელ კამპანიაში სხვადასხვა ჯურის აქტივისტებისა თუ „ჭულ-
შემტაკივართა“ მხარდამხარ? ჩვენი „ჭოლევა“ **მერაბ მეტრე-
ველი**, რომელიც თანამოაზრეთა მსგავსად აქტიურობდა ძველი
შეგონების ავტორებს – სპორტი და პოლიტიკა ერთმანეთის-
გან გავემჯობინოთ, თვითონ კი, საქმე საქმეზე რომ მიდგა, ზო-
მიერების დაცვაზე არც უფიქრია და გაცვეთილი ნიაღვრე-
ბით ტელეეფერი, თუნდაც ოპოზიციური, ანტისამთავრობო პრო-
პაგანდის დასაქმებულ ტრიბუნად გამოიყენა.

პინს ნაპილა, გაუმაჩქოს!

**მართალია, ბოლოს მიჭეხს წარმატება უსურვა, მაგრამ
საკითხავია – ამდენი ბოლმის ამონახვევის შემდეგ რამდენ-
ნად გულწრფელად?**

არანაკლებ აქტუალურად გვესახება ის საკითხი, თუ რა-
ტომ არ დაუშვეს ტრიბუნებზე მაყურებლები და ვისი „დამ-
სახურებით“ მოიხადა ქართულმა საფეხბურთო საზოგადო-
ებამ უეფას ჯერაც მოქმედი ერთმანეთიან დისკვალითუკაცია,
რომელიც რაიმე უკეთურობის შემდგომში უმცირესი გამოვ-
ლინების შემთხვევაშიც კი გაცილებით მკაცრ სანქციებს გუ-
ლისხმობს?

შეგახსენებთ, რომ ცარიელი ტრიბუნების წინაშე თამა-
შის მწარე გამოცდილება უკვე გვქონდა, როცა პანდემიის პე-
რიოდში ხელიდან გავეშვიტ ვეროფორუმზე გასვლის პირ-
ველი რეალური შანსი. და აი, მორიგი კატასტროფა!

ბუნებრივია, მაღლიერებას გამოვხატავთ თამაშზე დაშ-
ვებული რამდენიმე ათასი ნორჩი ფეხბურთელისა და სტა-
დიონთან მოწყობილ სიმბოლურ ტრიბუნებზე შეკრებილ ქო-
მაგთა მიმართ, რომლებიც ემოციურად გულშემოტივრობ-
დნენ ჩვენ ეროვნულ ნაკრებს, მაგრამ ეს ხომ ზღვაში წვე-
თი იყო იმ აუდიტორიასთან შედარებით, რომელსაც მე-12
მოთამაშის მისია უნდა ეტვირთა?

საქართველო – ჩრდილოეთ ირლანდია 0:1

**საქართველო: მამარდაშელი, კაკაბაძე, დვალი, ლო-
ჩოშელი, გოგლიჩიძე, ხარებაშელი, ქოჩორაშელი, მექ-
ვაბიშვილი, კვერნაძე, მიქაუტაძე, კვარაცხელია. ითამაშეს
აგრეთვე ჩაკვეტაძემ, კიტეიშვილმა, დავითაშვილმა, ბერი-
აშვილმა და ტაბიძემ.**

**მწვრთნელი – ვილი სანოილი (ეს იყო მისი სარეკორ-
დო – 58-ე მატჩი. ვისი – 47, ქვეყანა – 40 შეხვედრა).**

გოლი: ჩარლზი (90+9წუთზე).

**სტატისტიკა: კვარაცხელიამ 65-ე წუთზე ვერ გაიტანა პენალტი
(შეკარე).**

წერილის შესავალში ნაკითხულ მონოლოგს გამოუცნობი
ტაქტიკა შემადგენლობა და სტრატეგია მოყვა. დიას, ღღეს
უკრაინასთან ომის წინ რამდენიმე ლიდერის დასვენება მცდარ-
ი ნაბიჯი აღმოჩნდა, რასაც ავტომატურად მივეყვართ სხვა
იაღიშამდე, რასაც მეტოქის სათანადოდ შეუფასებლობა
შქვია. მართლაც, რა გარანტია გვექონდა, რომ სანახევროდ
ექსპერიმენტული გუნდით პრემიერლიგასა და სხვა ინგლისურ
ლიგებში გამომრძედილ ბრიტანელებს დავამარცხებდით?
ხომ არ აჯობებდა, რომ თამაში რჩეულებს დაეწყოთ და მხო-
ლოდ სასურველი შედეგის მიღწევის შემდეგ გვეზრუნა ყო-
ჩების ძაღვების დაზოგვაზე?

ასეა თუ ისე, მომხდარს, მათ შორის **კვარას** მიერ უხეი-
როდ შესრულებულ კარიერაში მე-3 პენალტს (მანამდე ჩემ-
პიონთა ლიგაში ნაპოლის მისიურით ანტერასტთან და მი-
ლანთან) უკვე აღარაფერი ეშველება, ამიტომ მაღლიერე-
ბით გაავაცილოთ ვერო – 2024-ზე ჩვენი გაბრწყინების შე-
მოქმედი **ვილი სანოილი** და გზა დაველოცოთ ჩვენი ქვეყ-
ნის ახალგაზრდული ნაკრების ან უკვე ყოფილ თავკაცს **რამაზ
სვანაძეს**, რომელსაც სფფ-მ 2-ნოლიანი ნდობა გამოუცხადა!

შეგრეთი – შარაინა 0:1 (სიპანო).

ღღეს ითამაშებენ: საქართველო – უკრაინა (20 საათზე),
ჩრდილოეთ ირლანდია – უნგრეთი.

რაც შეეხება ზემოთ ნახსენებ 21-წლამდელებს, ისინი **ბარ-
თიმეილისა** და **სიგუას** არყოფნაში მიხილ მესხის სტადიონზე
ბერძნებთან, ისევე როგორც პირველ წრეში სტუმრად, 0:3
შერცხვნენ. მათ ამჯერად სვანაძის ყოფილი ასისტენტი **გი-
ორგი ალაშია** ხელმძღვანელობდა. შეგახსენებთ, რომ სწორედ
ამ დუეტმა ათამაშა აღნიშნული ასაკობრივი გუნდი ზედიზედ
2 ევროფორუმზე.

და ბოლოს: იმავე საღამოს ინგლის – ესპანეთის პრინ-
ციპულ ბრძოლაში პენალტი ოქროს ბურთის მოპოვების კიდევ
ერთმა პრეტენდენტმა ჰარი კუინმა ვერ გაიტანა (2:3). რას
ვიზამთ, ესეც ფეხბურთის ნაწილია.

საქუთიარ ტატამაზა

**საქართველოს სპორტის სამი-
ნისტროსა და თბილისის მერიის
მხარდაჭერით დედაქალაქის ჰუა-
ლინგ პლაზაში 45 ქვეყნის 300-ზე
მეტი კომპონიანი ოსტატის მონაწი-
ლეობით გამართულ პარადიულის
მსოფლიოს ჩემპიონატზე მასპინძ-
ლებმა 4 მედალი მოიხვეჭეს.**

ჯვაროსანთაგან საპატიო კვარ-
ცხლბეკის უმაღლეს საფეხურზე
ავიდნენ **საბა ბაღდავაძე** (ზედიზედ
მეორედ) და ევროპის ორგზის ჩემ-
პიონი **ლევან გუგავა**. **რევაზ ჩიკო-
იძემ** ფინალური ბრძოლა ყაზახ **შუ-
კურბეკოვთან** დათმო და ვერცხლს
დაეუფლა, ხოლო **გიორგი გამაყაშ-
ვილი** საშინაო ფორუმის მესამე პრი-
ზიორი გახდა.

ლაიფსტო საკალათბურთო ევრო-
ლიგის ახალი სეზონი და სანერვი-
ულოც მოგვემატა – ყველაზე პრეს-
ტიჟულ საკლუბო ტურნირზე ხომ,
უკვე ღუბის მისიურით, **თორნიკე
შენგელია** თამაშობს.

კარგად მოგეხსენებათ, რომ
სპორტი იმისაა, გულშემოტივარს
ემოციები არ მოაკლდეს და ორმა-
გად სასიხარულოა, შენი რჩეული
წარმატებას რომ აღწევს.

ასე მოხდა პირველ ტურშიც.
ღუბაი – რაალი 78:77

ჯვაროსანთა კაპიტანმა 15 წუთ-
ში მასპინძლებს 5 ქულა (2 საჯარი-
მოთი და 1 სამქელაინით) და ორი-
ვე გუნდიდან ყველაზე მეტი – 8
მოსხნა შეანია, მათ შორის 5 – მე-
ტოქის ფართან.

დანარჩენი სასტარტო შედეგები:

ბარსელონა – ეფესი 89:82, ჰაპო-
ელი – ბაიერნი 84:86, პანათინაიკო-
სი – პარიზი 91:72, მასკონია –
ოლიმპიკოსი 89:106, ცრვენა ზეგე-
და – ჟალგირისი 77:83, ლიონი –
მაკაბი 84:74, მეშიქთაში – ვალენ-
სია 94:96, ფენერბახე – ვირტუსი
78:68, პარტიზანი – მილანი 92:76.

ხვალ მე-2 შეხვედრას ღუბაი შინ
მეორე ესპანურ გრანდთან, მენგე-
ლიას ყოფილ კლუბ ბარსელონას-
თან გამართავს.

ახლა კი გთავაზობთ ამონარი-
დებს ინტერვიუდან, რომელიც სა-
ქართველოს ნაკრების ლიდერმა
არაბული დემიეტის წინ პოპულა-
რულ პირენეულ გამოცემას ელ მუნ-
დო დეპორტივოს მისცა:

**– ევროპული კარიერის განმაგ-
ლობაში დიდ გუნდებში გითამაში-
ათ: მასკონია, ცსკა, ვირტუსი, ბარ-
სელონა... ოდესმე ყოფილხართ
ასეთ შემადგენლობაში?**

– დიას, ეს საუკეთესო გუნდია,
სადაც კი ოდესმე მითამაშია. მარ-
თლაც, ძალიან ძლიერ, ამბიციურ
კლუბებში ვყოფილვარ, მაგრამ ეს
ღუბაი უმაღლესი დონეა.

**– გუნდში ხავი პასკუალის
მწვრთნელობით ითამაშებთ, რომე-
ლიც შარშან ბარსელონაშიც გავარ-
ჯიშებდათ...**

თორნიკე შენგელიას არაბული შემოღბომა

– კატალონიაში ერთმანეთი
მშვენიერად გავიცანით. მან იცის,
რას უნდა ელოდოს ჩემგან და მეც
ვიცი, რას უნდა ველოდო ხავისგან.
ის ძალიან ძლიერია შემადგენლო-
ბის შერჩევასა და თამაშის მართვა-
ში. ამ სეზონში შევქმნილი გუნდს გან-
სხვავებული ოპციებითა და ალტერ-
ნატივებით, რომელიც მხოლოდ ერ-
თგანზომილებიან კალათბურთს არ
ითამაშებს.

**– ...როდესაც უყურებთ ამ ქა-
ლაქს, ამ დარბაზს, ამ შემადგენლო-
ბას და თქვენ კონტრაქტს, 90-იან
წლებში სამშობლოში გატარებული
მძიმე ბავშვობის გათვალისწინებით
როგორ აფასებთ განვლილ გზას?**

– ეს კიდევ უფრო მახსენებს იმ
ყველაფერს და არასდროს არ უნდა
დავივიწყო. დიას, ყოველთვის უნდა
იყოფი, საით მიდიხარ, თუმცა, არც
ის უნდა დაივიწყო, საიდან მოდიხარ.

**– საინტერესოა, რამდენი იარა
გაქვთ სხეულზე?**

– (იცინის) არქეოლოგმა 200
წლის შემდეგ ჩემი სხეული რომ
იპოვოს, ვერ დაიჭერებს, რომ კა-
ლათბურთელი ვიყავი და შესაძ-

ლოა მეომარი ვეგონო. რას ვიზამთ,
ეს სპორტის და იმ სტილის ნაწილია,
რაც მაქვს, თავგანწირვის ამბავია.
ეს არის რაღაც, რაც ჩემი გულიდან
მოდის.

**– ეროვნულ ნაკრებში თამაშს
ყოველთვის ყველაფერზე მაღლა
აყენებთ...**

– ეს ჩემთვის ყველაფერს ნიშ-
ნავს. ჩემი კარიერა სრული ვერ იქ-
ნებოდა, ეროვნულ ნაკრებში რომ
არ მეთამაშა. მერწმუნეთ, ამით ბავ-
შვობის ოცნება ავიხდინე, უფრო აღ-
რეული, ვიდრე ნმა-ში ან ევროლი-
გაში თამაში. ახლაც ამ ოცნებით
ვცხოვრობ, როგორც ლიდერი, რო-
გორც კაპიტანი და ვარ პოზიციასში,
რომ დავეხმარო ჩემი ქვეყნის ეროვ-
ნულ ნაკრებს მსოფლიოს ჩემპიო-
ნატზე ზედიზედ მეორედ მოხვედრა-
ში, თუმცა ეს იოლი არ იქნება.

**– როდესაც კარიერას დაასრუ-
ლებთ, დაბრუნდებით სამშობლოში
ან გახდებით მწვრთნელი?**

– ეს ის შეკითხვაა, რომელსაც
საკუთარ თავს მეც ხშირად ვუსვამ,
თუმცა ამაზე პასუხი ჯერჯერობით
არ მაქვს.

ნიკოლოზოა ჩინეთში

**ჩინეთში მიმდინარე ATP-ის
250-ქულიან ჩელენჯერზე ნიკოლოზ
ბასილაშვილმა ამერიკელი ჰენსონ
გრანტის ორ სეტში 6:4, 7:6 (7:5) და-
ამარცხა და პრესტიჟული ტურნირის
ნახევარფინალში გავიდა.**

ბასილაშვილი მსოფლიო რეი-
ტინგის 77-ე ნომერთან ძალიან და-

მაჯერებლად გამოიყურებო-
და და მეტოქე ყველა კომ-
პონენტში დაჯანა.

ჩენგდუში ნიკოლოზ ბა-
სილაშვილმა ასპარეზობა
საკვალიფიკაციო ეტაპიდან

დაიწყო, იქ ორი შეხვედრა მოიგო,
ხოლო ძირითად ეტაპზე სერბ **კერ-
მანოვიჩსა** და ნიდერლანდელ **ვან
დერ ბილდელს** სძლია. ქართველი
ჩოგბურთელის შემდეგი მეტოქე
ტურნირზე მეორე ნომრად განთე-
სილი ესპანელი **დავითოვიჩი – ფო-
კინა** იქნება.

